JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1857. Woensdag 18 Februarij. N°. 14.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk Besluit van den 27sten November 1856 no. 79, is bepaald dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Oost-Indie als in Nederland, eervol zullen worden vermeld:

de luitenant-ter-zee der 2de klasse, 1ste officier aan boord van 's Rijks stoomschip *Samarang*, *P. Roodzant*, wegens zijnen moed en zijn beleid en het gepast manoeuvreren, op den 21sten Mei en den 11den Junij 1856, gedurende een treffen van dien bodem, waarover hij tijdelijk het bevel voerde, met de zeeroovers in de baaijen Djiko-Sabaong en Djiko-Sagoe, van het eiland Banka (residentie Menado), en

de luitenant-ter-zee der 2de klasse jonkhr. *F. L. F. K. von Pestel* en *R. Star Busmann*; mitsgaders de machinist der 2de klasse *N. L. Färber*, wegens hun gehouden moedig gedrag, respectivelijk als commandanten der gewapende sloepen, gedurende het hierboven bedoelde treffen met de zeeroovers.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Amboina de 1ste onderwijzer bij de gouvernements 1ste lagere school te Makassar *B. Veuger Kuijper*.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den pakhuismeester, boekhouder en scriba bij de faktorij van den Nederlandschen handel op Japan, *P. J. Lange*, en aan den architect der 1ste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken *A. van Lakerveld*.

Schutterijen, enz.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, de officier van gezondheid der 2de klasse bij de Samarangsche schutterij *B. Bijmans*.

Militair Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den 2den luitenant der infanterie *J. L. van der Barra*.

BEKENDMAKING.

Namens den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie, op Donderdag den 19den Februarij 1857, des voormiddags ten 10 ure, op het gouvernementshuis te Weltevreden, algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en collegien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag.

BATAVIA, den 9den *Februarij* 1857.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Advertentien.

Paarden- en Wagenbelasting over 1857.

De directeur der middelen en domeinen herinnert, dat de belasting op paarden en rijtuigen over het loopende jaar, moet worden voldaan *vóór ultimo Maart* aanstaande; zullende tot ontvangst dezer belasting, voor zooveel betreft de residentie Batavia, gedurende die maand, zon- en feestdagen uitgezonderd, worden gevaceerd op de volgende plaatsen:

1°. *Voor de stad en voorsteden*, ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.
2°. *Voor het zuiderkwartier der Ommelanden* te *Meester-Cornelis*, door den assistent-resident van het *Zuider- en Oosterkwartier der Ommelanden.*
3°. *Voor het Oosterkwartier*, door den schout te Bacassie, en
4°. *Voor het Westerkwartier*, door den assistent-resident te Tangerang.

Vendutien

Vrijdag 20 Februarij, voor het commissiehuis van *B. J. Leon* te Weltevreden.

Maandag 23 Februarij, voor het woonhuis van mevrouw de weduwe *Evers*, in de Beerendrechtslaan, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Dingsdag 24 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de Boedelkamer te Soerabaija: van wijlen *Bapa Doeric* en *Sech Salmin bin Mohamant Habsie*.

Vertrekkende Personen.

William Ebbs. — *L. Ascherl[illegible].* — M. et mad. *St.-Denis.*

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 5 tot en met den 12 Februarij 1857.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *[illegible] van Geuns*, van Krawang. — *J. C. Beijning*, van Padang. — *Mevr. Beijning*, van Idem. — *Mejufvrouwen Beijning*, van Idem. — *G. F. Belstedt*, van Bremen. — *J. C. Meincke*, van de Reede. — *W. Pedersen*, van Idem. — *B. Steinboek*, van Idem. — *Mejuf. van Deventer*, van Soerabaija. — *J. H. van Coevorden*, van Samarang. — *W. Hester* en *familie*, uit het Hotel des Indes. — *Carlier*, van Onrust. — *Arthur Pillean*, van Melbourne. — *W. Zeelt*, van Idem.

HOTEL DES INDES. *R. H. [illegible] Heidsieck*, van Padang. — *Mevrouw Heidsieck* en 7 *kinderen*, van Idem. — *H. F. van Enberuen*, van Batavia. — *van Voorthuijzen*, van Padang. — *J. L. D. Hegt*, van de Reede. — *G. Muller*, van Idem. — *P. P. Draaijer*, van Idem. — *A. Polkijn*, van Idem. — *J. J. van Angelbeek*, van Probolingo. — Mevr. *Angelbeek*, en 3 *kinderen*, van Idem. — *A. van Vierhouten*, van de Reede. — *A. [illegible] Harmsen*, van Amboina. — *P. Pestondje*, van Soerabaja. — *F. J. [illegible]rvé*, van Idem. — *K. J. Adams*, van de Reede.

MARINE HOTEL. *J. B. Rohlfs*, van Amsterdam. — *R. P. Tjebbes*, van Genua. — *G. de Boer*, van Rotterdam. — *H. D. van Wijk*, van Tagal. — *H. Kremer*, van Rotterdam. — *S. Hikkel*, van Buenos Aijres. — *H. H. A. [illegible]ki*, van Rotterdam.

JAVA HOTEL. *B. J. Schipper*, van Soerabaija. — *J. Kroll*, van Porto Grande. — *L. Bouman*, van Rotterdam. — *J. N. Groenewald* en *dochter*, van Buitenzorg. — *Valentini* en *Echtgenoote*, van Depok. — *J. Muller*, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. *G. W. [illegible]*, van Rio de Janeiro. — *F. van Genderen*, van Gorontalo. — *J. C. Gertsens*, van Onrust. — *B. P. Kettman*, van Idem. — *[illegible] N. Liooij*, van Idem. — *A. J. H. Klaassen*, van Idem. — *J. [illegible] Levijssohn*, van Buitenzorg. — *Thung Djeseng*, van . . . . .

Advertentiën.

Getrouwd:

G. VAN OVERBEEK DE MEIJER
met
A. M. H. CANNE.

KEDIRIE, TOELOENG-AGOENG, 2 *Februarij* 1857. (498)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *D. L. C. Welter*, geb. *Cramer*.

BATAVIA, 11 *Februarij* 1857. (501)

In den avond van den 26 December A. P. overleed op de Suikerfabriek Pesanteren residentie Kediri ten gevolge van een noodlottig toeval de Heer *R. D. Meulman* diep betreurd door zijne vrienden en bekenden.

(474)

Den 4 Januarij 1857 ontsliep mijne echtgenoot *Wilhelmina Henrietta Binkhuijzen*. De woning van waaruit ik in 1832 met haar door den huwelijks-band werd vereenigd, in diezelfde woning werd die band, nadat zij met mij, gedurende 24 jaren, op verschillende plaatsen elders had gereisd en gewoond, verbroken en, al dien tijd leefde, en, eindelijk, na een hoogst smartelijk lijden, ontsliep zij als eene geloovige, vrome christin. — Hoe treurig dit verlies voor mij en hare kinderen ook is, het troost en verheugt ons echter dat wij haar, nu een hemeling, door 's Heeren liefde en genade, eens, eeuwig zalig, zullen wederzien.

(509) W. F. PLOEGMAN Sr.

SOERABAYA, *Januarij* 1857.

Overleed te Juddah (Arabia), den 4den Augustus 1856, *George Challenger* in leven Gezagvoerder van het Ned. Ind. schip *Jadoel Wadoet*, diep betreurd door zijne familie en vrienden.

A. W. CHALLENGER.
Geb HARTOG.

SOERABAYA, 9 *Februarij* 1857. (467)

Heden ontvingen wij de treurige tijding dat onze geliefde moeder, Mevrouw *S. A. W. Auffmorth*, weduwe van wijlen den luitenant kolonel *J. W. Auffmorth*, op den 2 December j.l., in den ouderdom van circa 57 jaren te Arnhem is overleden.

J. W. AUFFMORTH,
1ste Luit.
(483) J. B. SCHEUER,
geb. *Auffmorth*.

BAVAVIA, 2 *Februarij* 1857.
Eenige kennisgave.

Vendutie

Op Vrijdag den 20sten Februarij 1857,

Voor het Commissiehuis van *B. J. Leon* te Weltevreden, van diverse meubels, Wagens, Bendies, Paarden, enz.

(460)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van den 18 dezer verkoopen:

D M. 2 balen, ieder inhoudende:
D M K. 4 kleine balen à 50 pees witte Engelsche [illegible].
Alhier beschadigd geland uit het Ned. schip *Drie Vrienden*, van Liverpool.
En verder
J T F. 52 kisten à 1 dozijn Haut Sauterne, alhier beschadigd aangebragt met het Fransche schip *Bougainville*, van Bordeaux.

(475) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

op Maandag den 23sten Februarij 1857,

voor het woonhuis van Mevrouw de Weduwe Evers, in de Beerendrechtslaan, door *Van Slooten, Morgan & Co.*, van Stoelen, Kasten, Banken, Tafels, Ledikanten, Spiegels en Schilderijen, voorts nog 2 spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, Bendipaarden, enz. (504)

Op de Vendutie van Maandag zullen ook worden verkocht:

2 *spannen Battak Paarden.*

(505) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Dingsdag 21 Februarij zal mede worden verkocht:

3 balen Goeniezakken.
10 kisten Holl. Schrijfpapier.
door

(513) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

DE GESTOLEN BRUIDSCHAT (*vervolg.*)

IV.

HET PROCES.

De gendarme Schmidt Vier had een eenvoudig middel gebezigd, om den als een der vermetelste en gevaarlijkste dieven bij de politie te Berlijn nog altoos in levendig aandenken staanden Frits Jure te vangen. Vier van zijne kameraden moesten in burgerkleeding het Jodenkerkhof op behoorlijken afstand omringen. Hij zelf wierp zich in eene liverij van een huurkoetsier, instrueerde Lude Liedke onder vertooning van zijn sabelkling, plaatste toen den dief in eene droschki en zich op den bok, en reed zoo met hem naar het Jodenkerkhof. Hier stond de droschki stil. Liedke stapte er uit en ging het kerkhof op, terwijl zijn koetsier op de gewone langzame en slaperige wijze der Berlijner huurkoetsiers omkeerde, en toen, vloekende, dat hem iets aan het lederwerk gebroken was, stil hield. Dat alles was zoo natuurlijk, dat Frits Jure zonder argwaan van achter een grafsteen opstond en argeloos op zijn medgezel aanging. Dadelijk daarop was hij gevangen.

Maar er werd geen penning geld bij hem gevonden. Enkel in het gras achter den grafsteen ontdekten de op het zorgvuldigst zoekende gendarmes een kasbiljet van vijf en twintig daalders. Waarschijnlijk had dit het aandeel van Liedke van de gestolen twaalf duizend daalders moeten zijn. Jure wilde niets daarvan weten.

Jure en Liedke werden aan het crimineel-geregt overgeleverd en kwamen in het verhoor. Liedke bekende reeds de eerste maal alles volkomen, ook zijne eigen medepligtigheid. Des te gewigtiger, overtuigender werd daardoor het bewijs tegen Jure. Echter bleef deze bij een vast, hardnekkig en consequent ontkennen. Hij wilde Liedke niet kennen, hij wilde in de Marktgravenstraat niet geweest zijn, hij wilde nog minder iets van diefstal weten. In den kelder was het duister geweest en hij had niet gesproken; de waard kon hem dus niet bepaald, maar slechts zeer onzeker herkennen. De huurkoetsier, die hem naar den windmolenberg had gereden, kon zich zijner volstrekt niet herinneren. Van de beide dienstmeisjes in het huis Marktgravenstraat No 92, wilde zich de eene eveneens slechts duister, de andere volstrekt niet bezinnen, hem gezien te hebben. Hij was een schoon jongman, een gevangene en een vermetele dief. De laatste eigenschap verwekte de vrouwelijke vrees, de beide eerste de vrouwelijke belangstelling. Op het Jodenkerkhof was hij toevallig geweest, had Liedke vooraf gezegd, dat zij elkander daar vinden zouden, dan was dat eene, door het toeval ondersteunde, onbeschaamde leugen. Van het biljet van vijf en twintig daalders wist hij niets; het was daarbij in zijn voordeel, dat zich in het gestolen paket geen [illegible] biljet bevonden had. De betichtingen van Liedke hadden haar grond eenvoudig daarin, dat Liedke toch iemand had moeten hebben, op wien hij de schuld kon wentelen, en nu hem, die eenmaal als dief bekend stond, en wiens ontvlugting van de vesting hij toevallig moest vernomen hebben, had opgegeven.

Zulk een volhardend en consequent ontkennen, tegenover de dringendste bewijzen, was in den goeden ouden tijd van het crimineel-proces bijna de eenige gewoonte van alle misdadigers, die maar eenigzins de wetten kenden, en deze waren bekend bij allen, die slechts eenmaal in het verhoor geweest waren. Onder de Berlijner dieven was zij schering en inslag. De „gewone" straf van den misdadiger kon enkel worden toegepast, wanneer er eene volstandige bekentenis was afgelegd, of wanneer twee onwraakbare getuigen volgens eigen ervaring en overeenstemmend het plegen der daad zelve getuigd hadden. [illegible] het zoogenaamde kunst[illegible] of [illegible] kon, ten hoogste eene zachtere [illegible] straf worden uitgesproken. En [illegible] ook dan enkel, wanneer ten minste verschillende [illegible] zamentroffen,

Vendutie

op Dingsdag den 24sten Februarij 1857,

voor het commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.* van diverse Lijnwaden, een factuur Engelsche Messen, waaronder fijne Scheermessen, goud Galon, Gouddraad, Horologiën, en ten 11 ure precies van een compleete Wagenverhuurderij, toebehoorende aan den boedel van wijlen den chinees *Kouw Oe*, gelegen in kampong Kenaga op Passer Senin, alsmede van het perceel gelegen in het Westerveld, blok P, deel 8 No. 33, buurt of wijk Pakodjan, bij de verponding geregistreerd onder No. 7565.

(506).

Vendutie

op Woensdag den 25 Februarij 1857,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*, van divers Aardewerk, waaronder Eet- en Theeserviezen, Waschstellen, Glaswerk, Kramerijën, een factuur 1ste soort Engelsche parfumeriën bij kleine kavelingen, diverse Modewaren, waaronder fraaije dameskleeden, sprejen, geborduurde rokken, enz., voorts: een partijtje pas aangebragte **Chinesche goederen**, bestaande uit 36 kisten superieure **Mandarijn Thee**, fijn **Graslinnen**, Zijden Zakdoeken, Sokken, Gaas voor gordijnen, Ivoren en Paarlmoeren Waaijers, Vouwbeenen en stellen Fiches, alsmede eenige fraaije Manilla Shawls en Doeken. (503)

Bij de ondergeteekende zijn nog voorradig:

Twee Palessander houten }
en een Mahonijhouten } **Billard tafels**,

groot compleet, en vervaardigd door een der eerste fabriekanten te *Brussel*.

Op last van hunne principalen maken zij bij deze bekend dat die Billardtafels, thans te verkrijgen zijn à *f* 1800,— per stuk à comptant, d. i. voldoening bij de aflevering.

Deze stukken kunnen door deskundigen worden onderzocht.

(488) GEBR. ROSELJE & Co.

Oger Frères

hebben direct van Parijs ontvangen de hier ondervolgende heeren modeartikelen, als: gekleurde en zwarte cachemiren lakens voor rokken, paletots en jassen, satin de laine in verschillende kleuren voor broeken, een groot assortiment geborduurde vesten, Engelsch wit en gekleurd linnen voor broeken en palletots, handschoenen jouvin, witte en zwarte satijnen cols en dassen, geborduurde hemden en manchettes met kleine plooijen, zijden kousen en hoeden en petten voor kinderen, gibus-hoeden nieuw model, en knoopen voor paletots, vesten en hemden, en haarpeingnoirs voor dames, caoutchou mantels, W-knoopen, wit casimir, goud- en zilver galon, costuum hoeden, Ornamenten voor Residenten, Assistent-Residenten, Inspecteurs, Secretarissen, Controleurs 1ste, 2de en 3de klasse, degens voor heeren ambtenaren, vestkettingen, cachetten en compassen, horlogiesleutels, portes monnaies, enz., enz.

(514)

MAGAZIJN

VAN

MEUBELEN.

Door Successive aanvoeren zijn de ondergeteekenden wederom in de ruimste mate voorzien van alles wat Europa in dit artikel schoons en fraais oplevert. Daaronder Sorteren vooral een 20 tal **Ameublementen** voor **Salons**, **Boudoir** en **Kamer**, bekleed met gebloemd **zijden Fluweel, zijden Damast, Venetien, Velours d'Utrecht, goud** en **zilver Leder** enz. [illegible] **Toilettes Duchesse**, **Mécanique fauteuils à la Pompadour** en **à la Dubarry**, alle soorten van kasten, Eet- Speel- en waschtafels, Consoles, etc., etc., etc.

Bij contante betaling (d. i. voldoening bij de levering) worden deze artikelen met 12% boven de hier kostende prijzen verkocht.

(487) GEBR. ROSELJE.

TOKO RIJSWIJK.

Per schip *IJssel*:

PUIKE HAMMEN.

(510) VAN GENT & Co.

Wederom verkrijgbaar bij *Gebr. Roselje & Co.*

de *Echte* SCHEERMESSEN van

Rodgers & Sons,

***Cowvan's* AANZETRIEMEN,**

Superieure Engelsche Pennemessen,
dito dito stellen Tafelmessen,
alle soorten van Pleetwerk, van zoodanige superieure kwaliteit, dat het van zilver niet is te onderscheiden, tenzij men het stuk breke. (489)

De ondergeteekenden hebben pas per het Ned. schip *de IJssel* ontvangen een factuur puike provisiën als:

vaatjes Boter van *van der Leeuw*, Zoetemelksche en Leidsche Kazen, Hammen, gerookte Ossentongen, Rolpens, Saucijsjes, pekel- en Rookworst, zout- en Rookspek, en Zoutvleesch in vaatjes, Rookvleesch, Haring, Saucijs de Bologne, Lippen en Keelen, geassorteerde blikken Groentens en Vleeschen van de gerenomeerde merken, Lengvisch, Limburgsche en Zwitsersche Kaas en Melk in blik, Saucijs de Bologne en gerookte Ossenhaas in reuzel, Asperges, gedroogde Tuinboontjes, gedroogde Vruchten, divers Tafelzuur, Spaansche Olijven en Nieuwbergsche Ansjovisch in stopflesschen, fijne Liqueren, Rins Maagbitter, Banket- en Suikerwerk, diverse Koek in trommels, vanille en poeder Chocolaad en kelders Genever AVH.

bij

(497) GEBRs. BEIJNON.

De ondergeteekenden hebben wederom ontvangen:

eene factuur Engelsche Hang- en Tafellampen, uit de welbekende fabriek van *Samuel Messenger & Sons* te Birmingham.

(500) JOHN PRYCE & Co.

Steeds verkrijgbaar bij de ondergeteekenden, de sedert jaren gunstig bekende

ENGELSCHE
HANG- EN TAFELLAMPEN.

Door imitatie van inferieure kwaliteit kunnen deze lampen niet meer concurreren **wat den prijs betreft**, redenen waarom zij, op last van hunne principalen, bekend stellen, dat voor zooverre de voorraad strekt, die lampen van af heden tot kostende prijzen zullen worden uitverkocht.

(486) GEBR. ROSELJE & Co.

De Ondergeteekende ontving direct uit Parijs, volgens hare opgaaf voor 't Feest van 19 dezer,

prachtige Sorti de Bals, Barége, Gaze broché en soie, Organdys, Mousseline, enz. enz., in effen kleuren en met volants, Coiffures, Waaijers, witte satijnen Schoenen en Handschoenen, Mitaines, Linten in satijn, zijde en fluweel.

Verder

Fraaije Mantilles in kleuren, zijde, satijn- en moiré Cachemire d'Écosse, Batiste blonde, Franjes, Agrementen, enz. en eene groote sortering Parfumeriën uit de société Hygiénique en Demarson.

(477) E. RINCHON.

BATAVIA, 14 *Februarij* 1857.

Eene Nieuwe Zending
BENGAALSCHE HOEDEN

Ontvangen bij

(495) S. D. BRANDON.

S. B. van Kleeff & Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Puike Leijdsche en Zoetemelksche Kaas, met het schip *den IJssel*.

Zuurkool in kleine vaatjes en des verkiezenden **Rook- en Zoutspek** in 't klein.

Rotterdamsche Janhagel (gebak); en met het schip *Laurentius en Emilie*.

500 doz. Haantjes bier, uitmuntend van kwaliteit. (445)

De Magazijnen

op Rijswijk & in de Stad, van

S. D. BRANDON.

Zijn op nieuw ruim voorzien van:
Extra fijne Witte Overhemden.
Witte en Zwarte zijde Sokken.
Witte Satijnen en Batisten dassen.
Witte Glacé en Zijde Handschoenen.
Witte Zijde en Bal Vesten.
Verlakte Botines, met Elastiek.
Gala Clacken en Degens.
En verscheiden nieuwe artikelen voor Heeren.

(496)

Uit de hand te koop

een zeer mooi en groot Huis, staande nabij Goenoeng Sahari.

Te bevragen bij

(484) B. J. LEON, qq.

TE KOOP wegens vertrek. Eene goed geconserveerde pianino van de fabriek van *François Berden & Co.*, te bevragen bij den Heer *D. D. le Jolle* te Salatiga. (507)

TE KOOP OF TE HUUR

met primo April 1857, het Huis thans bewoond door den heer *Bruining*, gelegen digt bij het paleis te Weltevreden. Te bevragen bij den heer

(502) C. KEMISH, op Kramat.

TE KOOP of TE HUUR

het huis op Passer Senin bewoond door en te bevragen bij

(517) [illegible]

TE HUUR Een Huis op het Koningsplein, dadelijk te aanvaarden.

Adres bij

(490) W. DE VAL.

BATAVIA, 3 *Februarij* 1857.

TE HUUR Een ruim Huis, zeer geschikt voor eene handelszaak, voorzien van groote ovens en daardoor tevens doelmatig voor eene bakkerij, gelegen op eene der beste standen te Soerabaya.

Te bevragen bij de Uitgevers van den *Oostpost* aldaar. (485)

TE HUUR Primo Maart het Huis aan het Koningsplein, bewoond door den heer *van Dolder*.

(481) J. R. KLEIJN.

TE HUUR Een Huis, staande aan de weg naar Tanabang. Te bevragen bij

(480) M. RUDOLPH.

---

fen" en tevens de beschuldigde reeds te kwader naam stond. Buitendien, als er niet ten minste een »half bewijs" bestond, volgde eene voorloopige of geheele vrijspraak. Daarbij kon een »naauw" indicium weder enkel door de eigen of overeenstemmende waarneming van twee onwraakbare getuigen worden geleverd.

Voor den misdadiger was het dus een hazardspel, of zijn regter de tegen hem ingebragte indicien als dat »halve" bewijs daarstellende zou aannemen of niet. Waarom zou hij dat spel niet gewaagd hebben, waarbij hij nooit verliezen, maar altijd slechts winnen kon? Daarbij kwam de natuurlijke lust tot den geestelijken strijd met zijn inquirent.

Intusschen was ook deze lust tot den strijd wederzijdsch. De inquirent bezat hem even zoo goed als de geinquireerde. Aan beide zijden gelijk spel van scherpzinnigheid en list, maar ook van arglist. Vandaar dan ook de velerlei inquirentenkunsten.

Toen trad ook somtijds materieel geweld in de plaats van scherpzinnigheid, list en kunst, minder bij de burgerlijke dan bij de militaire regtspleging. Het proces tegen Jure zou een bewijs daarvan leveren.

Jure was eerst aan het crimineel geregt te Berlijn overgeleverd. Het bleek echter, dat hij nog soldaat was; hij had tot de strafcompagnie der vesting behoord, uit welke hij ontvlugt was. Hij werd dus aan den militairen regter en wel aan de garnizoens-regtbank te Berlijn overgegeven. Het onderzoek tegen Liedke bleef bij het crimineel geregt. Waren er gemeenschappelijke verhooren noodig, dan werden zij door eene gemengde commissie uit beide regtbanken gevoerd.

De diefstal bij den luitenant von Marenstern had in Berlijn opzien verwekt, vooral in de hoogere kringen, deels om deszelfs grootte, deels om de bekend gewordene eigenaardige betrekkingen van den bestolene. In weerwil van alle ambtsgeheimen, werden dus ook de toestand van het onderzoek en de zwaarte der tegen Jure voorhanden bewijzen bekend. Het meeste belang verwekte natuurlijk de omstandigheid, dat het gestolen geld niet te ontdekken was. Iedereen, die niet juist met de Pruisische (of ook met het algemeene begrip van) regtspleging bekend was, gevoelde zich in den hoogsten graad verontrust, dat tegen den hardnekkig ontkennenden en naar hunne meening overtuigden misdadiger geen middel van geweld werd aangewend, om hem tot de teruggave van het gestolen geld te dwingen. Het meest vertoornd waren de officieren en de dames. De inquirent van de militaire regtbank, ook al beriep hij zich op de wet, werd met de bitterste verwijten overladen. Men sprak er zelfs van, dat de wet veranderd, ten minste voor het tegenwoordige geval eene cabinets order uitgevaardigd moest worden. Maar de regters wilden de wet niet verkrachten en de minister van justitie wilde de cabinets order niet uitvaardigen. Intusschen bleef Jure gevangen.

Echter kreeg de zaak spoedig eene andere wending. De commandant der vesting, uit welke Jure ontvlugt was, reclameerde dezen voor zijne vierschaar, om tegen hem het proces wegens geweldige uitbraak uit de vesting, en dus, om de »connexiteit" der zaak, tevens wegens den in Berlijn gepleegden diefstal, te laten voeren. Jure werd aan hem afgeleverd.

Volgens de militaire regtspleging in Pruissen is de militaire opperbevelhebber tevens de militaire opperregter. De auditeur is zijn onderregter. In de vestingen is de militaire opperregter de commandant der vesting, zijn onderregter de garnizoens auditeur der vesting.

De commandant der vesting, aan wien Jure weder werd overgeleverd, was een oud krijgsman, maar ook enkel een oud krijgsman, die geen anderen dan een militairen gezigtskring had. De krijgsman ging dus bij hem boven alles, en enkel de officier was eigenlijk bij hem krijgsman. Daarbij was hij een streng regtvaardig mensch, wien elk onregt stuitte; echter op zijne manier, die werkelijk eenige overeenkomst had met de wijze, waarop somtijds de oude Frits met een stok in het regt had ingeslagen.

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Vendredi 20 Février 1857.

3me représentation du 10me mois de l'abonnement de la 2me année.

LE PROSCRIT.

On commencera à 7 heures précises.

Samedi, 21 Février 1857.

Abonnement Suspendu.

3me REPRÉSENTATION

de

Mr. Féroni et Famille.

Les exercices étant variées à chaque représentation, les affiches du jour donneront le programme.

Le spectacle commencera par un Pas de Deux, exécuté par Mmes Prévot et St. Denis.

Prix des Places pour ces représentations:

Un Cavalier *f* 5. Une Dame *f* 5. Un Officier jusqu'au grade de Capitaine inclus. *f* 3. Un Enfant *f* 3.

S'adresser pour la location au bureau de la direction, Passer Baroe, et les jours des représentations au contrôle du théâtre, ou messieurs les Abonnés conserveront leurs droits jusqu'à 10 heures du matin.

On commencera à **HUIT HEURES** précises.

(494)

TE HUUR Een Huis op Sawa Bezaar.

(443) A. L. TIETZ.

232ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Bestellingen voor deze Loterij, die in Maart en April plaats vindt, worden aangenomen met vooruitbetaling van *f* 85 per heel Lot, bij

(491) H. M. VAN DORP.

Batavia. 1856.

Degene die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de boedel van wijlen *George Chellenger*, in leven Gezagvoerder van het Ned. Ind. schip *Jadoel Wadoet*, gelieve zich te adresseren, binnen 3 maanden van heden, aan den generale gemagtigde alhier.

(468) W. H. NASH.

Soerabaya, 9 *Februarij* 1857.

De Heer *Th. Hausmann* heeft onze generale procuratie.

(458) C. BAHRE & G. KINDER.

13 *Februarij*.

Societeit de Harmonie.

Algemeene vergadering van de leden der *Societeit de Harmonie* op Zaturdag den 21 *Februarij* aanstaande, des avonds ten 8 ure.

De Secretaris

(508) D. W. SCHIFF.

Instituut voor Opvoeding

en

Laag en Middelbaar Onderwijs

De ondergeteekende maakt aan ouders en voogden bekend dat zij voornemens is op eenen nader te bepalen dag te openen, een instituut voor opvoeding en laag en middelbaar onderwijs voor jonge jufvrouwen. Op grond eener langdurige ondervinding en der goede resultaten welke zij heeft mogen erlangen in de vereenigde staten van Noord-Amerika, alwaar zij gedurende een tiental jaren zich aan het hoofd van een voornaam instituut geplaatst zag, durft zij de hoop koesteren dat ook het vertrouwen hetwelk men hier in haar zal stellen niet zal beschaamd worden. Nadere informatiën omtrent prospectus, conditiën enz. zijn te bekomen, tot 1° Maart bij haar ten huize van den Heer *van Dolder*, en na dien tijd aan het provisioneel door haar betrokken huis op het Koningsplein, hoek gang Scott.

(482) B. HOOBA VAN NOOTEN.

Batavia, 16 *Februarij* 1857.

Horlogerie. Bijouterie.

Clerc et Thonnérieux,

Élèves des Fabriques de Genève,

arrivant d'Europe, ont l'honneur de prévenir le public de Batavia, qu'ils viennent d'ouvrir, Hôtel des Indes No. 48, leur Magasin et Atelier de réparations de **Montres, Pendules, Boites à Musique,** etc.

(446)

W. DE BRUIJN,

Mr. Kleedermaker en FAMILIE,

verhuisd zijnde naar **Noordwijk**, over het Java Hotel, heeft de eer hiervan aan de Ingezetenen van Batavia kennis te geven, beveelt zich voortdurend in hun gunst en belooft eene spoedige, soliede en modique bediening.

Bij hem is wederom ontvangen eene nieuwe factuur van **Heeren en Dames Artikelen**, als: nieuwe gekleurde en zwarte zijden Japonnenstoffen, zijden Barèges, Balserinen, Robes à Quilles, moderne Kragen, Prachtzakdoeken, enz. die hij tot goedkoope prijzen aanbeveelt.

(441)

M. DUBRAY,

Facteur de Piano (breveté), vient d'arriver de son excursion dans l'intérieur.

S'adresser au Café Lambert à Nordwyk. (487)

Wordt gevraagd

een bekwaam **BOEKHOUDER**.

Adres met franco brieven bij

(476) H. M. VAN DORP.

Wordt verlangd voor de Ned. Ind. bark *Djatie Lien*, een **bekwaam SCHEEPSKAPITEIN**.

(461) McEWEN & Co.

Boekhandel LANGE & Co.

Beste propatriasoorten, velijn papier, beste post- en billetpapieren, keurig papier de luxe.

Beste zwarte inkt, blue black inkt.

Fijne Engelsche zak- en kantoorpennemessen.

Nécessaires.

Blanco boeken in velerlei formaat en verschillende linieëring.

Fijne en gladde speelkaarten. (512)

BOEKHANDEL VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Voor een ieder die op de hoogte der Geschiedenis en Wetenschap van zijn tijd wenscht te blijven, is bij de ondergeteekenden te bekomen:

Het even degelijke als onderhoudend geschreven werk

ONZE TIJD,

Merkwaardige Gebeurtenissen onzer dagen.

Van den aanvang af (1848) tot 1856 compleet in 16 banden, keurig à la renaissance gebonden, tegen den oorspronkelijk Europeschen prijs van

Zestig Guldens.

Een uitvoerig inhoudsregister van dit zoo zaakrijk klassiek werk is gratis te bekomen.

De Jaargang 1856 en later wordt in denzelfden band vervolgd, door

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

(440)

BOEKHANDEL LANGE & CO.

op nieuw ontvangen:

Humoristisch Album.

Bomhoff, Dictionnaire Français et Hollandais.

Portret van Z. M. Willem III.

Van Lennep, Vertellingen en Tafereelen.

Hofdijk, Het Nederlandsche volk.

Idem, Historische Landschappen.

Assendelft Coningh, Verblijf in Japan.

Hoek, De Godsdienst in het leven.

Bruijn Kops, Eenvoudige gezondheidsleer.

Raspail, Nieuwe volksgeneeskunde.

Jaarboekje voor kweekelingen aan 's Rijks Hospitaal te Utrecht.

Vele Hollandsche en Fransche Romans. (511)

DRED,

a new novel of Mrs. *Beecher Stowe*.

Whetterel, Hills of the Shatemuc.

Thackeray, Miscellanies vol. I—VI.

A large collection of Classical works by English Novelists. Catalogue to be had at

(516) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Sama Toean *Lange dan sakoetoe-nja die Batawie.*

Ada djoewal boekoe **Peroentjanda-nja toekang hoekoer tanah** Adapoen boekoe hoekoer itoe soedah die tertara dengan tiga hoeroef: jang pertama boekoe: hoeroef Hollanda bahasa Hollanda, kadoea: hoeroef Djawa bahasa Malajoe, katiga: hoeroef Malajoe bahasa Malajoe, serta didalam boekoe itoe ada pakij gambaaran sebagimana adat biasa-nja perahoet orang perladjar hoekoer, satoe boekoe harga *f* 1.— Recepis.

(464)

Natuurlijk interesseerde hem om die reden het proces tegen Jure in een hoogen graad. Daarbij kwam, dat de vader der verloofde van den luitenant von Marenstern zijn vriend geweest was.

Hij las zelf zeer nauwkeurig de processtukken, die hem met den beschuldigde van Berlijn waren overgezonden.

Toen liet hij „zijn" auditeur bij zich komen, die hem een middelding tusschen officier en nietofficier was.

„Auditeurtje, Jure is er."

„Ik heb het gehoord, generaal."

„Ik heb zijne acten gelezen."

De auditeur hoog zwijgend.

„De mensch heeft een officier bestolen."

„Ik weet het, generaal."

„Voor twaalf duizend daalders!"

„Ik weet het, generaal."

„De luitenant von Marenstern is een zeer braaf officier."

De auditeur boog weder zwijgend.

„Zijne bruid is de dochter van een mijner braafste vrienden."

Weder eene buiging van den auditeur.

„De twaalf duizend daalders zijn er nog niet weer."

„Ik heb het gehoord, generaal."

„Auditeurtje, ik verlaat mij op u."

De auditeur verstond die woorden.

„Ik zal doen wat in mijn vermogen is, en —"

„Braaf, auditeurtje."

„En wat de wetten veroorloven."

„Natuurlijk."

De auditeur ging heen, nam de acten mede, las ze zorgvuldig door, ondervroeg Frits Jure, maar kreeg niet meer uit hem dan zijne collega's in Berlijn.

Reeds den volgenden dag moest hij den commandant aangaande den uitslag van zijn onderzoek rapport inleveren.

„Nu, auditeurtje?"

De auditeur haalde de schouders op.

„Hij heeft niet bekend?"

„Neen, generaal."

„Ook niet, waar hij het geld gelaten heeft?"

„Geen woord."

„Hebt gij hem stokslagen laten geven?"

„Neen, generaal."

„Wat? Nog geen stokslagen? Waarom dat niet?"

„Omdat de wet het niet veroorlooft."

„De wet? De wet?"

„De generaal weet, dat ik niet buiten de wet ga, en ik weet dat de generaal dat niet wil."

„Juist. Tegen de wet mag men niet handelen. Wat zegt de wet?"

„Zij verbiedt elken maatregel van geweld tot het bekomen van eene bekentenis."

„Elken? Zonder uitzondering?"

„Enkel bij halstarrige en doortrapte misdadigers, die onbeschaamd liegen, of geheel zwijgen, mag ligchamelijke tuchtiging plaats vinden. Maar enkel de generaal kan er bevel toe geven."

„Ik geef er bevel toe, auditeurtje. Nu dadelijk, op het oogenblik. Laat er hem tüchtig geven, onmiddelijk!"

„Generaal —"

„Wat?"

„De mensch zwijgt niet geheel."

„Maar hij liegt. Hij wil van het geld niet weten, dat hij gestolen heeft."

„Dat hij gestolen heeft, moet hem nog bewezen worden. Eerst dan kan er van liegen sprake zijn."

„Auditeurtje, auditeurtje, gij zijt een eerlijk man, maar zijt gij hier niet te spitsvindig?"

„De wet kan volstrekt niet anders verstaan worden."

„Dat moet ik zelf zien. Het wetboek staat daar op de boekenplank. Geef het mij eens hier."

De auditeur haalde het wetboek, sloeg de plaats op en overhandigde het den generaal.

Deze las zeer ijverig en aandachtig.

(*Wordt vervolgd.*)

VERTREKKENDE PERSONEN.

Mr. P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach en *Familie* naar Nederland; gemagtigde de firma *de Weerdt, Ruyl & Co.* (444)

V. Pertat, gemagtigde *Jacobus Hijmans.* (499)

Mr. et Mme *Lagardère* quittent Java. (493)

Het Stoomschip BANDA zal omstreeks den 18den dezer naar **SAMARANG** en **SOERABAYA** vertrekken.

Voor vracht en passage, adressere men zich bij

de Agenten,

(478) W. CORES DE VRIES.

Passage naar Samarang

wordt aangeboden per het Nederlandsch fregatschip **IJSSEL**, Kapitein **A. Visser**, om tegen het einde der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder in het Java Hôtel en de Agenten

(442) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

Batavia, 14 *February* 1857.

Passage naar Soerabaija

wordt aangeboden met het Ned. barkschip **FACTORIJ**, kapitein **J. Jansen**, om in de aanstaande week derwaarts te vertrekken.

Adres bij de Agenten

(515) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

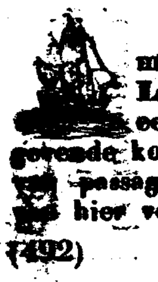

Passage naar Rotterdam

met het schip **BEZOEKIE**, kapt. **J. H. Lammers van Bueren**, hebbende aan boord een geëxamineerd geneesheer en eene melkgevende koe, en uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers, zullende in het laatst van deze maand van hier vertrekken. Adres bij

(492) REIJNST & VINJU.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden, het snelzeilend Nederlandsch fregatschip **IJSSEL**, kapitein **A. Visser**, uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers, het vertrek omstreeks het begin van April van hier zullende plaats hebben. Nadere informatiën te bekomen bij de heeren *Dorrepaal & Co.*, te Samarang, de heeren *Schimmelpenninck & Co.*, te Soerabaya, en de Agenten alhier,

(479) VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.

Batavia, 18 *February* 1857.

BATAVIA.

Er schijnt zich sedert eenigen tijd alhier verscheidenheid in de openbare vermakelijkheden voor te doen. Naauw hebben wij een Cirque Olympique gehad, of de heer Féroni en zijne familie komen aan, om eenige voorstellingen als acrobaten te geven. De eerste derzelven had op Zaturdag den 14 dezer in den schouwburg plaats en droeg geheel en al de goedkeuring weg van het publiek, dat deszelfs tevredenheid door onafgebrokene toejuichingen en terugroeping te kennen gaf. De buitengewone kracht en vlugheid van den heer Féroni, de bewondering opwekkende sterkte der toeren, die hij maakte, het gracieuse van den koordendans door hem en zijne echtgenoot, en de bevalligheid en voor hunnen jeugdigen ouderdom meer dan gewone sterkte hunner drie kinderen, verdienen allen lof en aanmoediging. Onwillekeurig bragt de kleine Pablo, die goed op weg schijnt te zijn een aardige clown te worden, door zijne schalksche guitenstreken aller lachspieren in beweging, terwijl in al wat de heer Féroni en zijne familie verrigtten, eene fatsoenlijkheid voorheerschte, die een aangenamen indruk maakte. Wij kunnen dan ook niet afzijn hun deze weinige regelen toe te wijden, daar wij de overtuiging hebben, dat van dien aard nimmer iets zoo volmaakt te Batavia is vertoond, hopende wij tevens, dat zij mogen strekken, om het publiek, tot eene talrijke opkomst bij die voorstellingen, welke ontegenzeggelijk wel deszelfs aandacht waardig zijn, aan te moedigen.

— De reeds bejaarde Inlander *Satiejan*, koewachter bij den Heer *H*.... op het Koningsplein, zich gedurende 24 uren van zijn werk verwijderd hebbende en in den namiddag van den 16den eerst terug komende, werd ten regte hierover met straf bedreigd, hetwelk hij zich zoo schijnt aangetrokken te hebben, dat hij zich dadelijk daarop door ophanging in de koekraal van het leven beroofde.

— Bij vonnis van den raad van Justitie alhier, op heden gewezen, is de weduwe *G. H. E. van B*....., beschuldigd van poging tot vergiftiging op den persoon van den Heer *H. J. E. F. G. H*....... (Zie *Java-Bode* 15 *October* 1856 No. 83.) vrijgesproken, zullende zij echter in hechtenis verblijven tot de nadere bekrachtiging van dat vonnis door het Hooggeregtshof in Nederlandsch Indië, zijnde de Inlandsche vrouw *Kaima*, als aan die misdaad schuldig, veroordeeld tot vijftien jaren gevangenisstraf.

Soerabaya, 12 Febr. In den nacht tusschen den 12den en 13den Januarij ll., werden uit een ongesloten bamboezen bijgebouw van de, uit dezelfde bouwstof bestaande, woning van den heer v. H... te Wonokromo, 4 palen van de hoofdplaats Soerabaija, ontvreemd een ijzeren geldkist, waarin volgens opgaaf p. m. *f* 2000 recepissen en een kist met timmermans-gereedschappen zich bevonden.

Zoodra de politie hiervan kennis had bekomen, werden alle pogingen aangewend, om de daders op het spoor te komen en het ontvreemde te achterhalen.

Ofschoon uit den aard der locale omstandigheden zoodanig onderzoek met zeer vele moeijelijkheden gepaard gaat, is het niettemin harer onvermoeide pogingen mogen gelukken, de daders in handen te krijgen, terwijl tevens, naar wij vernemen, zijn achterhaald de ontvreemde kisten (beide echter opengebroken), met de timmermans-gereedschappen, benevens eene som van *f* 1 200,— en voor eene waarde van *f* 700,— aan daarvoor gekochte goederen.

(*Oostpost.*)

Soerabaija, 11 Febr. Toen voor eenigen tijd de brug van Petjantian werd geopend, tot doorlating der ijzeren stoomwatermachinen, werd in de drukte een chinees onbemerkt van eene som van *f* 600 aan papieren geld beroofd, die hij in den buitenzak van zijn badjoe had geborgen.

Hoewel de chinees geene aangifte van zijn verlies deed, zijn niettemin de daders, door de naauwlettenheid der policie, gevat. Der policie was namelijk in het oog gevallen, dat eenige jaarkoelies (koelie tahonan) die daar werkten, buitengewone verteeringen maakten, hetwelk aanleiding gaf hen verder na te gaan en te ondervragen, waarop zij bekenden een chinees op bovenvermelde wijze van zijn geld beroofd te hebben.

Bij een mantri en twee mandoors, die medepligtig waren, door dien zij, bij wijze van kassiers, het geld onder hunne berusting hadden genomen, is nog een klein gedeelte der som gevonden geworden.

Nadat nu de dieven waren gearresteerd, kostte het nog moeite den bestolene te vinden, die na onderzoek een chinees van Spandjang bleek te zijn, die niet weinig verwonderd was, nog een gedeelte van zijn geld, dat hij als geheel verloren beschouwde, terug te krijgen.

— Een Singkee Chinees, vervoegde zich, nu drie weken geleden, bij den hoofdpachter der amfioen alhier, tot het inkoopen voor circa *f* 700 aan roode en Bengaalsche amfioen. Gereed met zijnen inkoop naar Singkel terug te keeren, toefde hij een oogenblik aan eene warong aan den weg, om eenige kleinigheden te koopen; vervolgens zijn paard aan de hand leidende tot even buiten de stad, waar hij hetzelve wilde bestijgen, ontdekte hij tot zijnen schrik, dat de amfioen, welke op den rug van het paard geladen was, was verdwenen. Dadelijk terugkeerende naar den hoofdpachter, deed hij aldaar aangifte van zijn ongeval, die daarop onmiddelijk de hulp inriep van den in de chinesche kamp wonenden schout.

De dieven er de lucht van gekregen hebbende, dat de policie hen achtervolgde, verstopten en wierpen in allerijl hunnen buit weg, die echter, zoowel als de dieven zelven, is gevonden geworden.

— Eenige dagen geleden zijn eenig koperwerk en kleinigheden ontvreemd geworden ten huize van een' chinees, nabij de brug van Petjantian; de policie heeft de daders echter spoedig gevat, die bleken zoogenaamde jaarkoelies te zijn, die zich in den laatsten tijd maar al te dikwerf aan dergelijke misdrijven schuldig maken, doch gelukkig aan de waakzaamheid onzer policie maar zelden ontsnappen.

(*Soer. N. en A. Blad.*)

ENGELAND.

Londen, 15 November. Er bestaat eenige reden, om te gelooven, zegt de *Morning Chronicle* van heden, dat onze geeerbiedigde Koningin zich in een toestand bevindt, die de regtstreeksche troons opvolging nog tot meer zekerheid zal brengen dan tot op heden het geval is en het land in de maand Maart aanstaande weder een prins of prinses zal schenken. De koninklijke familie is thans reeds talrijk en bestaat uit vier prinsen en vier prinsessen.

— Omtrent het aanleggen der Telegrafische gemeenschap tusschen Europa en Noord-Amerika, verneemt men de onderstaande bijzonderheden.

Het neerlaten van den kabel zal op de volgende wijze geschieden; twee stoomschepen, ieder met de helft diens kabels geladen, zullen zich te zamen tot op de helft van den weg, tusschen Terre Neuve en Ierland begeven. Daar aangekomen, zullen de beide einden stevig aan elkander worden verbonden en in zee neergelaten. Wanneer men zich goed verzekerd heeft, dat hij op den bodem van den oceaan gezonken is, zullen de beide vaartuigen den steven, het een naar Europa, het andere naar Amerika wenden. Gedurende dien togt, in tegenovergestelden koers, zullen zij gestadig, door middel van het nedergelaten gedeelte des kabels, berigten wisselen, ten einde zich te verzekeren, dat alles in orde is. Gelukt dat neerlaten op die wijze, dan berekent men, dat een week genoegzaam zal zijn om de beide stoomschepen, het een te Terre Neuve en het andere te Valencia, op de kust van Ierland, te doen aankomen en de gemeenschap tusschen de oude en nieuwe wereld zal haar beslag hebben.

Wat nu het vraagstuk der inkomsten aangaat, hoopt men dat het ten voordeele der Maatschappij zal uitvallen en grondt die hoop op de wetenschap, dat die onderzeesche kabel in 24 uren 14,400 woorden zal kunnen overseinen.

De kosten van het maken en neerlaten van den telegrafischen kabel worden geschat op 350 000 ponden sterling (*f* 4 200 000) en de spoedige gemeenschap tusschen Engeland en Amerika is zoo belangrijk, dat er aan het welgelukken dezer onderneming geen twijfel bestaat. Welke ook de prijs van het tarief zal zijn, dien de maatschappij zal bepalen, de interest van haar kapitaal zal gewis door de opbrengst gedekt worden.

Londen, 17 November. Tijdingen van Boston, gedagteekend 5 November, deelen de verkiezing mede van den heer Buchanan tot President der Vereenigde Staten. De stemmen waren aldus verdeeld: Buchanan 174, Fremont 114, Fillmore 8.

— In zijne tweede editie van heden, maakt de *Times* een brief van Parijs bekend, waarin gezegd wordt, dat de koning van Napels geneigd zou zijn, eenige concessien te doen, doch dat men niet kon verwachten, dat het volk daarmede te vreden zou zijn.

— Het gedrag van het Duitsch-Engelsch legioen te Portsmouth is zoo ergerlijk geweest, dat men het onmiddelijk op de *Sultana* en *Colloden* heeft moeten inschepen. Die inscheping ging ten uiterste vlug en was in een kwart uur afgeloopen. De gewone wachten waren overal verdubbeld en verdriedubbeld. De kade, waar de Duitschers zich inscheepten, was afgezet door 40 manschappen der linie, de bajonet op het geweer. Eene sterke reserve van 100 man stond gereed om des noods ter hulp te komen. De *Sultana* en *Colloden* stevenden naar Spithead. Ongeveer 400 man van het legioen ontbraken op het appel en zwierven door de straten. Alle herbergen en kroegen zijn daarop doorzocht en men heeft nog een groot aantal dier Duitschers gevonden, die mede dadelijk in sloepen aan boord van genoemde bodems zijn gezonden.

Overal, zegt de *Daily News* van 11 November, ontmoet men detachementen Engelschen met twee of drie dier vreemdelingen in hun midden. De laatsten hebben het voorkomen van Russische krijgsgevangenen en dragen lange grijze capotten.

— Op het groote diner van den lord Maire, heeft men niet alleen de afwezigheid van den, door slecht weder in het kanaal teruggehouden, Franschen gezant opgemerkt, maar ook de minder uitlegbare der andere vertegenwoordigers van het corps diplomatique. De gezanten van Pruissen, Rusland, Oostenrijk, Spanje, Napels en der Vereenigde Staten waren er niet aanwezig en de zeldzame vertegenwoordigers der vorsten, die men er zag, behoorden tot de mogendheden van den tweeden rang of waren eenvoudige secretarissen en attachés. Die afwezigheid was zeker toe te schrijven aan eene buitengewone, algemeene verkoudheid, ten minste is die door het meerendeel der gezanten als verschooning in het midden gebragt.

Londen, 13 Nov. In deze hoofdstad heeft eene ontvreemding plaats gehad, die niet alleen de actienvan de Great Northern 3 ponden sterling heeft doen dalen maar ook onwillekeurig die van den Franschen Noorder Spoorweg in het geheugen roept. Men heeft namelijk ontdekt, dat ten nadeele van gezegden. Great Northern een diefstal is gepleegd, ter somme van 180 à 200,000 ponden sterling. Drie beambten zijn daarin betrokken. Die diefstal zou, even als in de zaak van het Cristal-Palace, geschied zijn door middel van valsche overdragten. De zaak maakt veel gerucht en een slechten indruk. De voornaamste der schuldigen heeft zich door de vlugt aan de dadelijk tegen hem ingestelde vervolging weten te onttrekken en alle pogingen, om hem in handen te krijgen, zijn tot dus verre vruchteloos gebleven.

Londen, 24 Nov. Blijkens eene bekend gemaakte officiele opgaaf der zeerampen, gedurende het jaar 1855, hebben in onze wateren 1141 schepen in dat tijdvak schipbreuk geleden, waarvan 272 geheel zijn vergaan; onder deze 1141 waren 963 Britsche schepen, 11 koloniale en 116 vreemde; van deze gestrande of anderzins in nood verkeerd hebbende vaartuigen zijn 1388 personen gered geworden.

London, 26 Nov. In eene eergisteren gehouden zitting van het aardrijkskundig genootschap heeft zekere luit. Pim aangetoond, dat op ver na niet alle hoop verloren is, om de lotgenooten van sir J. Franklin terug te vinden; dat men integendeel is geregtigd tot het vermoeden, dat zij zich onder de Esquimo's bevinden en dat men nog eene poging, met behulp van drie kleine schepen en vele sleden met speurhonden, wagen moet om het regte spoor te ontdekken.

FRANKRIJK.

Parijs, 20 Nov. Men beweert thans, dat het voorval te Yenikelé geene ernstige gevolgen zal hebben, daar de gegevene ophelderingen, eerst door den Russischen commandant van de genoemde vesting aan den commandant van het Engelsche vaartuig, vervolgens aan de gezanten te Constantinopel voldoende zijn bevonden. Daarentegen blijven omtrent de kwestien van Bolgrad en het Slangen-eiland steeds dezelfde, bekende tegenstrijdige lezingen in omloop. Alhier beweert men, dat de goede verstandhouding met Engeland geheel is hersteld, hetgeen wederzijdsche concessien doet onderstellen.

— De geruchten van ministeriele wijzigingen zijn verstomd. De graaf Walewski moet nog steeds in hooge gunst staan bij den Keizer, ofschoon de Persigny alles heeft aangewend, om den Keizer te overtuigen dat zijn minister voor de betrekking, welke hij vervult, ongeschikt is. Men zegt evenwel nog, dat de Heer Billault als minister van binnenl. zaken zal aftreden, om reden van gezondheid en door den Heer Collet Meygret zal worden vervangen.

Parijs, 21 Nov. Er wordt ten aanzien van Algerie (dat een der voornaamste oorzaken van de bezorgdheid des Keizers uitmaakt) iets grootsch voorbereid, dat echter nog niet rijp is voor openbaarmaking. Onze Fransche kolonie is daarenboven zeer opgewonden door een vrij ernstig feit; een der Arabische stamhoofden wordt verdacht gehouden, van medepligtig te zijn aan den moord door eenige inlanders aan een kadi gepleegd. Daar de misdaad een civiel persoon betreft, heeft de militaire magt den beschuldigde ter dispositie van de Algiersche justitie gesteld.

— Heden leest men in het *Journal des Débats* het navolgende: »Het Engelsche dagblad de *Times* laat zich op eene zeer hoogdravende wijze uit over de grootheid en de magt van Engeland en over het gewigt van dat rijk, geplaatst, zoo als het is, aan het hoofd der wereldbeschaving. Dat blad herinnert, dat de Engelsche taal thans door de twee magtigste natien dezer aarde wordt gesproken en dat in het Oosten twee derden van het menschenras onder de heerschappij van Groot-Brittannie zijn geplaatst. Men zal met belangstelling deze in de daad merkwaardige opgaaf van de voordeelen, welke Engeland heeft behaald, leeren kennen en daaruit zien, wat die mogendheid zoo al voornemens is nog te doen. Op een en ander vestigen wij de aandacht onzer lezers. Slechts ééne opmerking zullen wij maken, deze namelijk, dat de gevolgtrekkingen van het Britsche dagblad verbazend moeijelijk te vatten zijn. Slechts ten

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 18 Februarij 1857, No. 14.

halve wordt aangetoond, wat men eigenlijk bedoelt. Kwam men ruiterlijk en volkomen daarvoor uit, dan zouden wij ons welligt eenige aanmerkingen veroorloven, hetzij wat Frankrijk, hetzij wat Europa aangaat; het komt ons toch voor, dat Frankrijk en de andere natien van Europa, ja welligt ook Amerika, iets in deze wereld te beduiden hebben. Wij zijn alzoo genoodzaakt, om naar den zin van het betoog in den *Times* te zoeken en kunnen onmogelijk gelooven, dat die slechts te vinden is in de zinsnede: »Het is niet te verwonderen, dat de raadgevingen van Engeland te Constantinopel ingang vinden, vermits het de eerste der Muzelmansche natien is." De uitdrukking is vreemd. Hoe verstaat men dezelve? Wat ons aangaat, wij kennen den nieuwen titel niet, waarop Engeland zich beroept, ten einde de aandacht der overige natien te trekken en zich den algemeenen eerbied waardig te maken, als de staat, welke aanspraak maakt van te staan aan het hoofd der Europesche beschaving."

DUITSCHLAND.

Weenen, 8 November. Het vertrek van den keizer en de keizerin naar Italie blijft steeds tusschen den 18 en 23 dezer maand bepaald, indien onvoorziene omstandigheden deze schikking niet wijzigen. Het schijnt thans ook bepaald, dat de hertog van Calabrie, kroonprins van Napels, H. H. M.M. te Venetie zal komen begroeten en op de verdere reis door Italie vergezellen.

Men voegt hier nog bij dat van het gansche alhier aanwezige corps diplomatique, sir Hamilton Seymour de eenige zal wezen, die zich te Venetie bij den keizer zal vervoegen en zoo lang het hof aldaar verblijft, ook in die stad zijn verblijf zal houden. Ook bevestigt het zich, dat de veldmaarschalk Radetski, thans volle 90 jaren oud, van de tegenwoordigheid des keizers te Milaan gebruik zal maken, om het opperbevel van het Lombardisch-Venetiaansch leger in handen Zijner Majesteit neer te leggen. Men doodverwt als zijn opvolger generaal Gyulay.

Weenen, 19 Nov. De telegraaf meldt, dat de Keizer en de Keizerin gisteren avond ten 9 ure te Laibach zijn aangekomen; de aartshertogin Sophie was reeds des namiddags aldaar aangekomen. Eene latere depeche uit Laibach van gisteren meldt, dat de Keizer en de Keizerin verscheidene inrigtingen te dier stede hadden bezocht, des avonds in den schouburg tegenwoordig waren geweest en de verlichte stad hadden rondgereden.

— Betreffende het nieuwe huwelijksverbond tusschen ons hof en het Belgische, verzekert men van eene geloofwaardige zijde, dat het een gevolg is van regtstreeksche onderhandeling tusschen de beide vorsten en zonder medewerking der diplomatie is tot stand gekomen. De aartshertog Ferdinand Max zal zich, in den loop der aanstaande maand, naar Brussel begeven, om het hof aldaar een bezoek te brengen en van daar tot den Keizer naar Italie terugkeeren. In de maand Maart zal de aartshertog andermaal zijne bruid bezoeken en een tijd lang aan het Belgische hof vertoeven. Het huwelijk zal in Mei of Junij plaats grijpen.

— Een dagblad meldt, dat eene deputatie uit de Israëlitische gemeente alhier, ter zake van de oprigting eener Israëlitische volksschool, dezer dagen een gehoor bij den Keizer gehad en dat deze haar de mededeeling gedaan heeft, dat de uitvaardiging van eene definitieve wet, waarbij de regtstoestand der Israëliten in Oostenrijk in het algemeen geregeld wordt, weldra te verwachten is.

Weenen, 20 Nov. Alvorens de reis naar Ilatie te ondernemen, heeft de Keizer verscheidene en langdurige conferentien met den minister van justitie gehad, in welke belangrijke maatregelen van amnestie, ter zake van staatkundige misdrijven, zijn overwogen, welke tijdens het verblijf des Keizers in Milaan zullen worden uitgevaardigd. Men verneemt verder, dat, na den afloop van de Italiaansche reis, eene dergelijke naar Ofen, in Hongarije, en vervolgens eene naar Praag, in Bohemen, zal worden ondernomen, en dat Zr. Ms. tegenwoordigheid in beide deze hoofdplaatsen door feesten niet alleen, maar ook door belangrijke genadebewijzen zal worden gekenmerkt.

— Volgens een brief uit Milaan van 17 dezer, hadden daar talrijke politieke inhechtenisnemingen plaats gehad, (men sprak van 300 vrij aanzienlijke personen). Ook wordt beweerd, dat de burgerlijke gouverneur van Lombardije, baron von Burger, vóór de komst des Keizers aldaar, zal vervangen worden. Hij moet zich bij de geestelijkheid hebben gehaat gemaakt, daar hij te weinig ijver bij de tenuitvoerlegging van het concordaat betoonde.

Weenen, 21 Nov. Men verzekert, dat van de zijde des aartsbisschops v. Rauscher, tot bevordering der zedelijkheid, waarvoor hem de zorg als zielenherder van het Weener-diocese is toevertrouwd, ter behoorlijke plaatse stappen zijn gedaan, om het bestuur van den hof-schouwburg, te doen zorgen, dat de danseressen in de balletvoorstellingen *donkerkleurige* beenkleedsels aan de beenen dragen. Dit gebruik heerscht tot dusver alleen op den schouwburg San Carlo te Napels, alwaar het voor eenige jaren op uitdrukkelijk bevel des Konings ingevoerd werd. Tot dusver is echter nog niet gebleken, of aan dit verzoek van den Heer v. Rauscher zal worden voldaan.

— Bohemen is thans van zijne beeren verlost. De laatste beer, waarvan de dagbladen als van eene merkwaardigheid zooveel verteld hebben, is den 15den Nov. in het Solnausche geschoten. Sedert vele jaren hadden de jagers hem ijverig nagezet, maar hij had hun weten te ontkomen. Deze laatste der Mohikans van het beerengeslacht, dat nog voor 100 jaren in het Bohemerwoud zoo zeer te huis schijnt geweest te zijn, zal na zijn dood eene ereplaats verkrijgen in het zoölogisch Museum te Fraunenberg (Wohrau). Hij woog 230 pond, was zeer vet en moet reeds hoog bejaard geweest zijn.

— Een in Duitschland onlangs uitgegeven werk bevat een statistiek der Mormonen.

Amerika telt 68000 Mormonen, aldus verdeeld: 38000 te Utah aan de oevers van het Zoute meir; 5000 te New-York, 4000 in California, 5000 in Canada en Nieuw Schotland en 9000 in Zuid-Amerika. Europa telt er slechts 39000, gevestigd als volgt: 32000 in Engeland en Ierland; 5000 in de Scandinavische landen (Denemarken, Zweden en Noorwegen); 1000 in Duitschland en Zwitserland; 500 in Frankrijk en 500 in het overige van Europa verspreid. Er bevinden zich ongeveer 1000 Mormonen in Azia; 2400 in Australie en Polynesie, en 100 in Afrika. Het getal der reizenden schat men op 1000.

Bij de bovenstaande cijfers moeten ook nog gevoegd worden 8500 Schismatieken, bekend onder den naam van Strangiten, Bigdoniten en Wightiten, die zich voor het grootste gedeelte in de Staten van Noord-Amerika ophouden.

— Om de groote toeneming van beeren in Zevenbergen te keer te gaan, is dezer dagen te Dees eene groote drijfjagt gedurende verscheidene dagen gehouden, waaraan de gouverneur Prins K. v. Schwarzenberg en zijn broeder Edmond, alsmede vele Hongaarsche en Zevenbergsche edelen deel namen. Er werden 19 beeren opgejaagd, waarvan 9 geveld en 3 doodelijk aangeschoten werden; buitendien werd een groot aantal zwart en rood wild, enz. geschoten.

Weenen, 24 Nov. Een dagblad bevat het belangrijk berigt, dat eerlang eene commissie van afgevaardigden uit alle Duitsche staten zal bijeenkomen, om over het vervaardigen van een algemeen wetboek van Duitsch handelsregt te beraadslagen, welk wetboek zoowel in alle Duitsche als Oostenrijksche staten van kracht zoude zijn. Het ontwerp, waarover op dit oogenblik in Pruissen beraadslaagd wordt, zoude ten grondslag gelegd worden en de beraadslagingen zouden te Frankfort a/M. in het begin van Jan. 1857 een aanvang nemen.

DENEMARKEN.

De op handen zijnde aflossing van den Sondtol heeft reeds sedert eenigen tijd haar invloed in sommige opzigten doen gevoelen. Er is sprake dat verscheiden der eerste handelshuizen, waaronder het Engelsche Rainald, Deacan en Co., dat tijdens den oorlog aanzienlijke zaken deed, Kopenhagen zullen verlaten. Ook zullen onderscheiden consuls van kleinere staten die stad verlaten, terwijl zij, die grootere staten vertegenwoordigen, nog moesten blijven, omdat de stad ook zonder den Sondtol van groot gewigt is voor de scheepvaart. De haven moet worden vergroot en men hoopt, dat de financien van de 28 millioen, welke zij voor den Sondtol ontvangen, 800 000 thaler zullen afzonderen voor dit doel. De Deensche regering heeft daartoe gunstige uitzigten geopend.

RUSLAND.

Een brief uit Petersburg meldt, dat aldaar de grootste bedrijvigheid heerscht tusschen de gezantschappen en het ministerie van buitenl. zaken. De Engelsche gezant moet vooral zeer belangrijke depêches van zijne regering ontvangen hebben. Men schijnt te Petersburg stellig van oordeel te zijn, dat de moeijelijkheden weldra op eene vredelievende wijze zullen geschikt worden, vooral op grond, dat Rusland ten dezen in zijne betrekkingen met Engeland en Oostenrijk op de meest gematigde wijze te werk gaat.

— De militaire administratie houdt zich, zoo als men uit St. Petersburg 4 November schrijft, op dit oogenblik onledig met het provianderen van het leger voor het volgende jaar. Het aanschaffen der levensmiddelen tot dat doel geschiedde altijd bij uitbesteding, doch men weet aan welke groote misbruiken de aannemers en beambten zich dikwijls schuldig hebben gemaakt, welke het Gouvernement steeds te vergeefs heeft zoeken te beletten. Hierom neemt men dit maal toevlugt tot een nieuw stelsel.

Het Gouvernement zendt nu deszelfs vol vertrouwen genietende commissarissen naar de provincien, het rijkste in koorn, om daar regtstreeks de inkoopen te doen. Slechts dan, wanneer men op die wijze den noodigen voorraad niet bij een kan brengen, zal men weder tot uitbesteding overgaan. Men hoopt ook langs dien weg de ontwikkeling van den landbouw bevorderlijk te zijn.

— De keizer heeft voor eene som van 5000 roebels ingeteekend op eene inschrijving, waaraan het geheele leger deel zal nemen, ten vergrooting en verfraaijing van het Noorder kerkhof te Sebastopol en het bouwen eener kapel, die aan St. Nicolaas zal worden toegewijd.

— Bij het groot aantal treurige gedenkteekenen, dat in de school van het corps der pages gevonden wordt, heeft men nog gevoegd, dat ter nagedachtenis van den kolonel Arzjbachef, vroeger kweekeling dier school en bij het nemen van den toren van Malakoff, aan het hoofd van het reserve regiment Modlen, gesneuveld. Alle officieren en sergeant majoors van dat dapper regiment zijn gesneuveld of gekwetst, en ten laatste voerde een gewonde vaandrig het bevel over de 114 manschappen, die slechts uit het gevecht terug kwamen.

— Uit andere officiele berigten blijkt thans, dat het getal van de ter reede van Sebastopol ten gronde gegane Russische schepen in het geheel 70 bedraagt. Een gedaan onderzoek heeft aangetoond, dat de linieschepen Parijs, Grootv. Constantijn, Marie en Tschesme op den zeebodem omgekanteld en onbruikbaar geworden zijn. Daarentegen staan het linieschip Chabry, de fregatten Kalewtschy, de stoomschepen Wladimir, Bessarabie, Crimonosietz, Odessa, Krim en Turok overeind en kunnen even als de Chersonesus en eenige transportschepen weder bovengebragt worden.

— Het naar de Middellandsche Zee vertrokkene Russische escader onder den schout-bij nacht Behrens, voert 2588 man aan boord, waaronder 1 schout bij nacht, 9 staf officieren, 24 gardemarins, 91 hoofd-officieren, 36 kadetten, enz.

ZWITSERLAND.

Men schrijft van Bern, 7 November, aan de *Frankforter Courant:*

Naar men verzekert, wendt Engeland veel moeite aan, om, in overeenstemming met Frankrijk een ontwerp van bemiddeling omtrent de Neuchatelsche zaak op te maken, welk ontwerp daarna door beide mogendheden te zamen aan de goedkeuring van Pruissen en Zwitserland zal worden onderworpen.

Eene Engelsche nota, die, naar men zegt, Zaturdag laatstleden het onderwerp der beraadslaging van den Zwitserschen Bond heeft uitgemaakt, heeft waarschijnlijk betrekking op dat ontwerp. Ook wil men, dat Frankrijk deszelfs verzoek tot in vrijheid stelling der gevangenen met zekeren aandrang heeft herhaald. Men weet nog niet wat de Bondsvergadering den franschen minister geantwoord heeft, doch men gelooft, dat zij dat verzoek van de hand zal wijzen.

Zwitsersche Grenzen, 26 Nov. Men heeft het gerucht verspreid, dat het Russische cabinet insgelijks de vertoogen van Pruissen, tot invrijheidstelling der opstandelingen van Neufchâtel, ondersteund had. Van eene geloofwaardige zijde echter wordt dit gerucht stellig tegengesproken. De Britsche gezant, de Heer Gordon, daarentegen betoont groote belangstelling in deze zaak. Het Londensche cabinet schijnt te wachten, dat Pruissen van zijne eischen nog iets zal laten vallen.

— De Napelsche wervers in Zwitserland hebben, naar men verneemt, last ontvangen, om hunne pogingen tot het verkrijgen van manschappen, te verdubbelen. Men zegt, dat het getal der Zwitsersche regimenten in Napelsche dienst nog met 3 zal vermeerderd worden. Dit plan zal men gemakkelijk kunnen uitvoeren, want tot dusverre ontbreekt het nog niet in Zwitserland aan personen, die voor goede soldij in koninklijke dienst willen treden.

SPANJE.

Madrid, 7 November. Een twintigtal dagen geleden, werd een inwoner dezer hoofdstad door een dollen hond gebeten. Dadelijk werd hij in het groote gasthuis opgenomen en zorgvuldig gadegeslagen. Gisteren in den morgen kreeg hij een hevigen aanval van woede en wel zoodanig, dat hij zich op verscheidene zieken wierp en ze verschrikkelijke beten toebragt. Bovendien beet hij een ziekenoppasser en een knecht van het gasthuis. Men had de onvoorzigtigheid gehad hem in eene zaal te leggen, waarin zich een groot aantal zieken bevond. De schrik was algemeen. Gelukkig doen zich gevallen van watervrees zeer zelden in Spanje voor.

Madrid, 8 November. De invloed van zekere leden der geestelijkheid in het paleis neemt dagelijks zoodanig toe, dat de koningin wel de oogen zal moeten openen, omtrent de zeer ernstige gevaren, welke, zoo niet hare dynastie, ten minste hare persoonlijke belangen loopen. De koning leent aan al die inblazingen een aandachtig en welwillend oor. Het doel dier geestelijken is, koningin Isabella te bewegen van den troon afstand te doen en de koning tot regent te verklaren. In dat geval zouden Montemolin en zijn broeder Don Juan hunne aanspraken op den troon laten varen en er tusschen den zoon van laatstgenoemde en de jonge prinses van Asturie een huwelijk worden aangegaan. Mogten die plannen zich verwezenlijken, dan zullen daaruit droevige tijden voor Spanje geboren worden.

— *Las Hojas Autografas* en andere ministerieele dagbladen stellen, sedert eenige dagen, den naam van den maarschalk Canrobert op den voorgrond, als door keizer Napoleon aangewezen, om Frankrijk in de plaats van den markies de Turgot te Madrid te vertegenwoordigen. Dit is slechts eene indirecte poging van het cabinet, dat inderdaad wenscht, dat de markies de Turgot, zich thans te Parijs bevindende, niet terugkomt en de reden daarvan laat zich gemakkelijk bevroeden.

Eenige dagen voor zijn vertrek, toen de markies afscheid nam van de koningin, sprak hij met den meesten lof van den maarschalk O'Donnell en van het cabinet van 11 Julij, in zijn oog het eenigste, dat op den duur rust en vrijheid aan Spanje kon schenken. Dat cabinet is sedert gevallen en nu ziet het nieuwe de terugkomst van den markies met leede oogen en niet zonder eenige vrees te gemoet.

Madrid, 14 November. De staat van beleg dezer hoofdstad is opgeheven. De *Epoca* loochent de tijding, door verscheidene dagbladen medegedeeld, dat het gouvernement der koningin-moeder verzocht zou hebben in Spanje terug te komen.

ITALIE.

Rome, 3 Novemb. De heer Castillo Azenza geeft zich zeer veel moeite, om alles voor te bereiden tot de ontvangst der koningin Maria Christina. Het ter verkoop aanslaan van haar paleis te Madrid toont duidelijk aan, dat zij niet meer naar Spanje wil terug keeren. Daarenboven is albier een harer dochters, met prins Del Drago gehuwd, woonachtig en het grootste gedeelte der geldmiddelen haars echtgenoots is in de Romeinsche spoorwegen gestoken. Het paleis Strozzi, dat voor haar gereed wordt gemaakt, zal haar derhalve wel lang tot verblijfpaats strekken.

— De Napelsche correspondent van de *l'Express* deelt het volgende stuk mede, op last van koning Ferdinand aan de hoofden der Napelsche policie gerigt.

Napels, 27 October.

Ik moet u in de zaken uws beheers de uiterste behoedzaamheid aanbevelen, ten einde het ontstaan van den geringsten twist zelfs, met Engelsche en Fransche onderdanen te beletten en in het geval, dat zij zich voordoen, is het wenschelijk, dat gij alle pogingen inspant om ze te stillen en al het mogelijke aanwendt, om de regten, personen, goederen en belangen der Engelschen en Franschen krachtdadig te verdedigen en te beschermen. In één woord, gij wordt bepaald gelast, om ieder kwaadwillig voorval te beletten; gij kunt, om ze vóór te komen, al de ter beschikking der autoriteiten staande middelen bezigen en indien zij zich hernieuwen, zult gij ze dadelijk doen ophouden.

Gij zijt te voorzigtig om niet te begrijpen, hoeveel zorg en waakzaamheid door u aan den dag zullen moeten worden gelegd, om deze bevelen behoorlijk ten uitvoer te leggen, alsmede de zware verantwoordelijkheid die op die autoriteiten zal rusten, welke door onachtzaamheid of anderzins, het ontstaan van [illegible] schillen zullen veroorlooven, of, hun bestaan [illegible], ze niet dadelijk zullen uit den weg ruimen. Ik verwacht de erkenning der ontvangst dezer bevelen.

Turijn, 9 November. Cardinaal Viale Prela, oud Nuncius te Weenen, heeft bezit genomen van zijn aartsbisschoppelijken zetel te Bologna. Men wil dat cardinaal Antonelli door het plaatsen van eerstgenoemde in Midden Italie het dubbel doel voor oogen heeft gehad, om een gevaarlijken mededinger te verwijderen, wiens tegenwoordigheid te Rome, hem groote vrees voor zijne portefeuille deed koesteren en tevens iemand te hebben die, gehecht aan Romes staatkunde, van uit Bologna, als het ware een staatkundig middenpunt kan worden, voor de kleine vorsten van Midden Italie en hunne aanhangers.

Cardinaal Viale heeft zijne aartsbisschoppelijke loopbaan begonnen met het uitnoodigen der Jezuiten om zich naar Bologna te begeven, ten einde het bestuur van een collegie op zich te nemen. Zijn voorganger, cardinaal Opizzoni, heeft nooit iets van de Jezuiten willen weten. De aartsbisschop van Bologna is tevens Aartskanselier der voorheen zoo beroemde hoogeschool dier stad en men vermag daaruit opmaken, dat binnen kort het openbaar onderwijs in de legatien geheel in handen der Jezuiten zal komen.

— De laatste tijdingen uit Napels loopen tot den 5 November. De Russische gezant, graaf Kokoschkine, die bij den koning grooten invloed heeft, wendt veel moeite aan om dezen over te halen, met de Westersche mogendheden in schikking te treden. De commandant van het Fransche stoomschip, thans in de baai van Napels gestationneerd, heeft bij den plaatselijken commandant dier hoofdstad, generaal Lanza, een bezoek afgelegd, hetwelk door dezen den volgenden dag aan boord van het stoomschip is teruggebragt. Het vernemen dier wederkeerige bezoeken bragt te Napels een grooten indruk te weeg.

Twee opperofficieren, de generaal Nanriante en de brigadier Rivero, zijn naar de Romeinsche grenzen vertrokken, om, naar men zegt, het terrein aldaar tot legerplaats van een observatiecorps op te nemen. Hun vertrek greep plaats na den afloop van een ministerraad, door den koning voorgezeten.

Nice, 9 November. De keizerin van Rusland maakt rijtoertjes of zeetogten. Het jaargetijde zeer schoon zijnde, terwijl sommige vruchtboomen, als ware het in de lente, in bloei staan, zoo neemt hare gezondheid hand over hand toe. Gaarne bezoekt zij de voornaamste tuinen in den omtrek dezer stad. Dikwijls doet zij ook togtjes naar de Fransche grenzen en trekt die alsdan over. Gewoonlijk doet de keizerin vooraf door een kamerheer hare bezoeken aankondigen en vergunning verzoeken, de particuliere eigendommen door te wandelen. Algemeen wordt zij overal wel ontvangen. De kinderen der boeren bieden haar bloemen en vruchten in mandjes aan, waarvoor hun eenige goudstukken worden gegeven. Twee Engelschen, een te Cannes en de andere te Nice, hebben den kamerheer doen zeggen, *dat zij geen Russen ten hunnent ontvingen*.

— Uit Rome schrijft men, dat de de cardinaal Santucci tot minister van onderwijs benoemd en zijn voorganger, de cardinaal Brunelli, naar zijn bisdom Osinio en Cingoli is vertrokken. De onderhandelingen over het concordaat met Beijeren duren voort. Dat men de cardinaal Gaudet aan het hoofd van het onderwijs is geplaatst, wordt als eene overwinning van hen beschouwd, die aan de orde der Dominicanen, waartoe deze behoort, niet dien overwegenden invloed op het onderwijs willen toestaan, zoo als thans de orde der Jezuiten dien uitoefent.

GRIEKENLAND.

Gedurende het studiejaar van 1855 op 1856, bevonden zich aan de hoogeschool van Athene 590 studenten, waarvan 315 inlanders en 275 Grieken uit de Turksche provincien en de Ionische eilanden. Onder de legaten, die aan deze hoogeschool in het loopende jaar gemaakt zijn, bevindt zich een van een Griek uit Bagdad, een uit Ibraila van 5000 fr. jaarlijks, andere van Grieken te Pesth, Constantinopel, Syra, Metzovo, Triëst, Bucharest, enz. Het legaat uit Triëst bedraagt 200,000 fr. Deze legaten zijn een opmerkelijk bewijs van de belangstelling, welke de Grieksche zonen buiten 's lands voor hun geboorteland blijven gevoelen.

— Een brief van de Piræus, 27 October, deelt mede, dat het voor rekening der Grieksche regering in Engeland gebouwde, stoomjagt, de *Panhellenium* te Poros is aangekomen. Dit vaartuig was bemand met matrozen van de koninklijke Grieksche zeemagt, die het te Liverpool waren gaan afhalen. Het is zeer fraai en voert 6 dertig ponders.

Volgens eene opgave van het militair arsenaal te Poros, bestaat de Grieksche zeemagt thans uit twee corvetten, een brik, vier schoeners en vijf stoombooten, jagten of wachtschepen.

TURKYE.

De voorstanders eener verandering in het ministerie verliezen geen moed. Naar men verzekert zijn er zeer krachtige pogingen bij den sultan aangewend, om hem te bewegen Reschid Pacha weder aan het hoofd der zaken te stellen. De sultane, dochter van Z. H. en schoondochter van den [illegible], heeft al haren invloed in het werk gesteld, om [illegible] te bereiken. Van een anderen kant zou Adilé sultane, zuster des sultans en echtgenoot van den minister van marine Mohammed Ali-Pacha, in tegenovergestelden zin werken en tot dusverre de bovenhand behouden hebben. De sultan schijnt door al de verwikkelingen, die zelfs in zijne familie een weerklank vinden, zeer afgemat te zijn. Z. H. is ook diep getroffen door het ongeluk, dat Candia door eene aardbeving is te beurt gevallen en heeft gelast, dat er onmiddelijk alle mogelijke hulp derwaarts zou gezonden worden.

— Men heeft berigten uit den Caucasus tot den 23 October. Het *Journal de Constantinople* deelt mede dat Selim-Pacha met 25 000 man te Soudjek gelegerd is. De forten en kleine versterkingen waren allen in het bezit der bergbevolking.

— De nieuwe gemengde regtbank van Albanie heeft een groot aantal roovers ter dood veroordeeld. Hunne hoofden zijn openlijk ten toon gesteld. Het Syrisch leger wordt op 30,000 man gebragt.

Constantinopel, 3 November. De beraadslaging over het ontwerp des firmans, betrekkelijk de Donau Vorstendommen, kan als geheel geëindigd beschouwd worden. Deszelfs grondslagen zijn in eene zitting der vertegenwoordigers van de daarbij belanghebbende mogendheden, bij den minister van buitenlandsche zaken gehouden, bepaald. De wijzigingen in het primitief ontwerp gebragt, betreffen drie punten aangaande de wijze der zamenstelling der Divan. Eindelijk zullen de drie klassen der Boijaren, die afzonderlijk moeten stemmen, nu slechts een divan uitmaken, gelijk zulks voorheen gebruikelijk was bij het verkiezen van vorsten of voor ieder ander belangrijk onderwerp. Tweedens heeft men erkend, dat de geestelijkheid, die de voornaamste grondeigendommen van het land bezit, te zwak vertegenwoordigd wordt, waarom het aantal harer leden, die een gedeelte der Divan moet uitmaken, op verzoek der Russische legatie, vermeerderd is. Eindelijk zal het de klasse der heerendienstpligtschuldige boeren, die het zeven achtste gedeelte der bevolking uitmaakt en in de vertegenwoordiging is opgenomen, vergund worden te stemmen.

Thans schiet er niets over, dan de nieuwe aangenomene redactie te bevestigen, met welke zorg de verhevene Porte zich in dit oogenblik bezig houdt, en hiermede zijn alle moeijelijkheden, die uit de beraadslaging over dit ontwerp schenen geboren te zullen worden, uit den weg geruimd. Vele dier moeijelijkheden werden zeer gevreesd en er waren zelfs zeer ernstigen onder, maar de gemakkelijkheid, waarmede dit ontwerp is aangenomen, laat zich verklaren, door de overtuiging, die bij al de leden der conferentie bestaat, dat die firman bestemd is om in de archieven van het ministerie te blijven rusten, uit hoofde der hinderpalen, die zich in deze dagen tegen zijne ten uitvoer legging voordoen en eene onzekerheid werpen over de toekomst der Moldavische-Wallachysche kwestie.

— Een brief uit Constantinopel, sprekende over de uitreiking der orde van den Kousenband aan den sultan, voegt er bij:

»De hoed heeft een onaangenamen indruk gemaakt op de gemoederen der Muzelmannen, die de plegtigheid bijwoonden. Den sultan een hoed ten geschenke te geven, staat gelijk aan het verlangen dat hij Christen wordt, want de Turken bedienen zich van de uitdrukking: »hij heeft een hoed opgezet,'' om te zeggen dat iemand Christen geworden is. De plegtigheid duurde zeer lang en was dien ten gevolge ook zeer vervelend. Z. H. was zeer vermoeid.

— Eergisteren, zegt de *Presse d'Orient*, is er te Bonyukdéré een zeer vermetele diefstal gepleegd.

Ieder kent het Hotel Lapierre, dat uit deszelfs eerste verdieping het uitzigt heeft op een schoonen tuin. Mevrouw Lapierre en hare dochter bewonen die verdieping. Naauw waren die dames des maandags avonds haar vertrek ingetreden, of de kamerdeur, die op den tuin uitkomt, werd eensklaps met geweld opengerukt en acht bandieten traden binnen. Dat gaf wel reden om te schreeuwen of in zwijm te vallen. Maar mevrouw Lapierre is eene vastberadene vrouw en deed noch het een, noch het ander. Moedig rigtte zij het woord tot de roovers en dreigde hun, de andere personen, die zich in het Hotel bevonden, te zullen roepen.

Dan alles wordt hier naar het schijnt beschaafd; mevrouw Lapierre had geen gewonen schelm voor zich, maar wel een fatsoenlijk roovershoofd, een Fra Diavolo. »Wat ik bidden mag, mevrouw,'' zeide hij, »maak geen leven, gij zoudt ons tot uitersten drijven en ik houd er niet van om de lieden geweld aan te doen. De tijden zijn slecht, de levensmiddelen duur; wij stellen ons te vreden met te stelen..... men moet wel leven. Daarom maak geen gerucht en alles zal goed afloopen.'' Mevrouw Lapierre en hare dochter waren zeer gelukkig, er zoo goed af te komen. Op een teeken van het roovershoofd, ledigden de bandieten alle kisten en kasten. »Gij moet zilverwerk hebben,'' hernam de Fra Diavolo, die een waakzaam oog over die plundering hield, terwijl hij de dames gerust stelde, »waar is dat geborgen?'' — »In het slaapvertrek der bedienden,'' was het antwoord, »ik zal het gaan halen.'' »Neen, neen, mevrouw, doe geene moeite; ik zal mij vergenoegen met het kamertje hiernevens door te snuffelen.''

In dat kamertje vond het roovershoofd eenige stukken zilverwerk en een weinig geld, doch kwam niet op de gedachte, gelukkig voorwaar, om een latafel te openen, waarin al het zilver van het hotel en ook eene groote som geld geborgen was. Vervolgens terug komende, greep hij de hand der over die gemeenzaamheid ten hoogste verwonderde huisvrouw, doch weldra voelde zij hare ringen langs de vingers glijden en begreep daardoor gemakkelijk de oorzaak dier overgroote beleefdheid. Op dezelfde kiesche wijze ging hij te werk, om de oorringen harer dochter zich toe te eigenen. Daarop verlieten allen, zonder het minste gerucht te maken, het vertrek, na vooraf de vrouw des huizes zeer beleefd gegroet te hebben.

Zonder een oogenblik te verliezen, vloog mevrouw Lapierre langs de kade naar de nabijzijnde wacht, doch alle vervolging was vruchteloos en men vond geen spoor meer van die beminnenswaardige dieven.

Rhodus, 9 November. Nadat dit eiland op den 12 October door eene hevige aardbeving werd geteisterd, onderging het op den 6 dezer een onherstelbaar ongeluk, waarvan meer dan 1000 personen het slagtoffer zijn geworden. Op dien dag was de lucht zwaar betrokken en de bevolking reikhalsde naar regen, welke sedert maanden niet op het eiland was gevallen. Die regen kwam, doch vergezeld van hevigen donder en bliksem. Op eens deed zich een oorverdoovenden slag hooren, huizen, kerken stortten in, de glasen en de vensters werden verbrijzeld en de grond beefde. Eerst dacht men aan een nieuwen schok aardbeving, doch weldra vernam men, dat eene hoeveelheid van 3500 kwintalen buskruid, in een kelder onder de St. Jans kerk geborgen, door den bliksem getroffen en ontvlamd was.

Dit buskruid bevindt zich reeds meer dan drie eeuwen daar, en was door den groot kanselier der orde van de tempelridders, tijdens het beleg van Rhodus door sultan Soliman, ter dier plaatse heimelijk bijeengebragt, om zich te wreken over de ridders, die, in weerwil van al zijne pogingen daartoe, hem niet tot grootmeester der orde hadden willen verkiezen en die zich eensklaps en zonder te begrijpen op welke wijze, van hun voornaamst verdedigingsmiddel ontstoken zagen en het eiland moesten overgeven.

Die kelder is door de Turken eerst in 1825 ontdekt. en bevatte alstoen 6000 kwintalen. Een gedeelte was verbruikt en na drie eeuwen is het verraad van den kanselier nog de oorzaak geweest van de ellende en dood van duizende onschuldigen.

— Volgens berigten zijn de gevolgen van de aardbevingen van 12 Oct. op het eiland Candia nog veel noodlottiger geweest dan men aanvankelijk vreesde. Den 26sten Oct. kende men op Candia reeds 229 dooden en 250 gekwetsten, terwijl er nog velen onder het puin bedolven waren. De stad Candia had 3620 huizen, waarvan slechts 18 bewoonbaar en 10 te herstellen waren, terwijl de overigen in puin lagen. Het paleis van Mustapha Pacha was geheel onbeschadigd gebleven. Het getal dooden op het eiland overtrof ver dat der stad Candia; vooral was dit het geval met de dorpen in de nabijheid dezer stad: zoo verloor Vontes van de 200 inwoners 50, terwijl de geheele plaats onbewoonbaar is geworden.

— In brieven uit Constantiopel van 15 Nov. worden eenige niet onbelangrijke bijzonderheden medegedeeld omtrent de ministeriele krisis. Daaruit blijkt, dat de moeijelijkheid, welke Reschid Pacha vindt om zijn cabinet zamen te stellen, voornamelijk daarin gelegen is, dat hij geene aanhangers telt, die in staat zijn hem op afdoende wijze te ondersteunen; integendeel heeft hij tot persoonlijke vijanden de beide schoonbroeders en vertrouwde raadgevers van den Sultan, Mehemet Ali-Pacha, groot admiraal, en Fehti-Achmet-Pacha, grootmeester der artillerie, en zoo hij aan het bewind is gekomen, dan moet men dit toeschrijven aan den invloed van Lord Redcliffe, maar juist deze zege van den Engelschen gezant beschouwt men als verderfelijker voor diens invloed dan verscheidene diplomatische nederlagen.

Inderdaad schijnt deze hulpeloosheid van Reschid Pacha, die, na gedurende twee weken te vergeefs gezocht te hebben, eindelijk genoodzaakt is geweest, het ministerie van buitenlandsche zaken toe te vertrouwen aan Ali Pacha, terwijl ook deze nieuwe minister na verloop van twee dagen is moeten aftreden) zijn pogingen tot het vormen van een duurzaam cabinet te moeten doen mislukken. Het J. d. Const. erkent dit dan ook, wanneer dit blad, sprekende van de ontruiming der Donauvorstendommen en de Zwarte Zee, zegt, dat Turkije zich hierin niet kan mengen, maar dat alleen de groote mogendheden deze kwestien moeten beslissen. De dagbladen van Constantinopel deelen verder vele bijzonderheden mede omtrent de rampen, welke in de laatste tijden onderscheidene Turksche steden hebben geteisterd.

Men schrijft van Antivari aan de *Agramsche Courant*, 1 November.

De Turksche inwoners van Scutari, gereed om tegen [illegible] vroegen en verkregen van den Pacha, dat de troepen in het fort werden geconsigneerd. Drie dagen daarna vormden zij het plan, om den pacha te overvallen, en te dwingen de wapenen en amunitie aan hen uit te leveren. Doch een der hunnen alles aan den Pacha aangebragt hebbende, zoo noodigde deze zestien hoofden dier zamenzwering, waaronder de beruchte Camzaga, ten middagmaal en naar gelang zij de citadel binnentraden, deed hij hen gevangen nemen en in de gevangenis werpen, van waar zij des nachts onder sterk geleide naar de zeekust gebragt en naar Constantinopel ingescheept zijn geworden. De Pacha vermeent, dat er nu geene ongeregeldheden meer zullen plaats grijpen en de beloofde hervormingen zonder verdere stoornis ingevoerd zullen kunnen worden.

Constantinopel, 31 October. De Russen hebben eene nieuwe poging gedaan, om op het Slangen eiland te ontschepen, waartoe zij een stoomboot gezonden hebben, om aan de zeven Russen, die zich op het eiland bevinden, levensmiddelen, water, kleeding en het noodige tot onderhoud van den vuurtoren te brengen.

Kapitein van Sittard, commandant van het in die wateren gestationeerde Engelsche oorlogsvaartuig *Magicienne*, zich aan boord van de Russische stoomboot begeven hebbende, deelde derzelver bevelhebber mede, dat hij zich tegen die ontscheping verzette, doch dat hij volgaarne met zijn eigen bidden de levensmiddelen en kleeding aan de Russen wilde overbrengen, maar niet de materialen voor den lichttoren bestemd, aangezien dat onderhoud sedert 15 october in goeden staat was en het licht, een der schitterendste, naar de laatste uitvindingen verbeterd, tevens aanbiedende den Russischen commandant naar het eiland en van daar terug te voeren.

Gedurende dit gesprek, stak eene sloep van het Russische vaartuig af, om naar het eiland te roeijen, doch de Engelschen beletten zulks en de Russen waren wel genoodzaakt, het aanbod van kapitein van Sittard aan te nemen.

NOORD-AMERIKA.

Wij lezen in de *Honigbij* van New-Orleans het volgende:

Don Vicente Hernandez de Aijala, minister plenipotentiaris en buitengewoon afgezant der republieken Venezuela en Granada, is Vrijdag ll. te Mobile in hechtenis genomen, onder beschuldiging van vervalsching van geschriften en afzetterij. Toen hij zich gevangen zag, beproefde die afgezant verscheidene papieren in te slikken, die voorzien waren van valsche handteekeningen en mandaten vertegenwoordigden ter waarde van 6000 dollars, doch de Marshall der Vereenigde Staten verhinderde hem zulks, door hem bij de keel te grijpen, terwijl zijn assistent de papieren weder uit des heeren Aijala's mond trok. De laatste, Spanjaard van geboorte, is, zoo als de dagbladen van Mobile zeggen, een welopgevoed man, en bezit al het uiterlijke van een gentleman. Naar men wil zijn te Nieuw-Orleans verscheidene lieden de slagtoffers geweest zijner misdadige handelingen.

— Een dagblad van Cincinnati verhaalt het volgende voorval, dat al bijzonder karakteristiek is over de wijze, waarop de zaken voor de regtbanken in de Vereenigde Staten behandeld worden.

De heer Thomas F. Marshall, vroeger vertegenwoordiger van Kentucky in het congres, verdedigde laatstelijk een man, beschuldigd van moord. De regter Luck, die bij het verhoor voorzat, lag eene buitengewone strengheid aan den dag, bij de minste afwijking van de zijde der verdediging. Wanhopend over dat onophoudelijke in zijne rede vallen, riep de heer Marshall uit:

— Door het voeren van een geding op die wijze heeft men in der tijd onzen zaligmaker veroordeeld.

— Griffier, zeide de regter, schrijf een boete van 10 dollars op tegen den heer Marshall.

— Nu nog schooner, hernam deze, dat is de eerste maal, dat men iemand beboet, omdat hij kwaad spreekt van Pontius Pilatus.

— Griffier! schrijf eene tweede boete op van 20 dollars.

De advocaat zweeg toen voor een oogenblik, doch daarop een droevig gezigt zettende, even alsof hij door het opleggen dier boeten diep getroffen was, rigtte hij zich in de volgende bewoordingen tot den regter:

»Indien uwe edelheid het mij vergunne te zeggen, zoo acht ik mij als goed burger verpligt aan den last van het hof te voldoen en ben dat ook voornemens. Maar geen 30 dollars op zak hebbende, ben ik genoodzaakt die van den eenen of anderen vriend te leenen. Daar ik nu hier niemand zie, wiens vriendschap en vertrouwen ik zoo lang verworven heb als die van uwe edelheid, zoo aarzel ik niet u om de gunst te verzoeken, mij die som voor eenige dagen te willen leenen, ten einde de boeten te voldoen, die u mij opgelegd heeft.

Op zijne beurt zette de regter groote oogen. Zijne blikken rolden van den vreeselijken advocaat naar den griffier, die, met de pen omhoog, zijne bevelen afwachtte.

— Griffier, riep hij eindelijk uit, haal de boeten door. De staat kan beter 30 dollars missen dan ik.

— De Indianen in Oregon nemen eene onrustwekkende houding aan en de gouv. Stevens, die tot hen gegaan was om te onderhandelen, heeft den aftogt moeten blazen. De geheele landstreek ten noorden en oosten van de rivier Bay was in de magt dier Indianen. De stad Syracusa is door een hevigen brand geteisterd, die voor ruim een millioen dollars aan waarde vernield heeft. Ook te New-York is door brand eene schade van 500.000 dollars aangerigt.

— In de maand October zijn 32 Amerikaansche schepen geheel vergaan; van drie derzelven is de gansche bemanning en van een ander 5 man verongelukt; de waarde dezer schepen en goederen beliep eene som van 1,004.900 doll. Daarenboven zijn [illegible] gen op strand geraakt of op de [illegible] vergaan, welke onder de bovenvermelden niet zijn begrepen.

EGYPTE.

Alexandrie, 4 Nov. De oevers van de Roode Zee zullen weldra voor de toeristen toegankelijk worden en de handel zal die zee en de naburige landen, zoo rijk in gezochte handelswaren, zoo als schildpad, ivoor, wierook, gommen, koffij, paarlen en stofgoud mede spoedig kunnen opzoeken. Te Seddah, Mokah, Suaken, Massawa en elders zullen europesche kantoren worden opgerigt.

De egyptische regering wil eene linie stoombooten naar die plaatsen aanleggen. Op dit oogenblik stort pacha Mohammed Saïd alleen eenige millioenen tot dat doel; later zullen er, om het kapitaal te vermeerderen, acties worden uitgegeven.

In afwachting hiervan zijn er twaalf directeurs benoemd, waarvan zes Turken en zes Europeanen. Ieder hunner is voor een tijdperk van vijftien jaren een tractement van 12 000 francs verzekerd. Tot voorzitter is benoemd Mustapha Bey, zoon van Ibrahim en tot onder-voorzitter Nubar Bey, gewezen drogman van Abbas Pacha, zoo uit hoofde zijner bekwaamheden als wegens zijne goede gezindheid voor de Europeanen ten gunstigste bekend.

De expeditie van den graaf d'Escayrac, om de bronnen van den Nijl op te sporen, bevindt zich nog te Cairo. Onder hare leden heerscht niet veel overeenstemming. Reeds is een Oostenrijker terug gekeerd en het is zeer waarschijnlijk, dat deze meer grootsche, dan uitvoerbare onderneming in duigen valt.

Het aanleggen van den spoorweg van Cairo naar Suez gaat vooruit. De rails zijn reeds tot het 4de station gelegd; in het geheel zijn er slechts zestien.

— Uit Alexandrie wordt van den 19den November ll. geschreven:

De onderkoning Mohamed Saïd zal zeer waarschijnlijk, tegen het einde dezer maand, naar Opper-Egypte, Sennaar en Soudan vertrekken, ten einde krachtige maatregelen te nemen tot eene organisatie van het krijgswezen aldaar, met het oog op de veroveringsplannen van den keizer van Abyssinië. De onderkoning zal nagenoeg 4 maanden afwezig zijn. Z. H. zal vergezeld worden door eenige duizend man troepen, en door den beroemden Franschen ingenieur den generaal Mougel Bey, reeds eenige jaren in dienst van het Egypt gouvernement. Aan den Nederl. ingenieur, den heer Schneither, alhier met den heer Conrad gearriveerd, is de eer te beurt gevallen, door den onderkoning tot die reis te worden uitgenoodigd; hij heeft dit vereerend aanbod dankbaar aangenomen.

Den 2 November arriveerde alhier via Triest, de president der internationale comm. voor de Suez-doorgraving, de heer F. W. Conrad. Hij is vergezeld van zijne dochter, den baron Tets van Amerongen, ordonnansofficier van Z. M. den koning der Nederlanden en den Ned. ingenieur des waterstaats Schneither. De C. G., de heer Ruyssenaers, heeft de Holl. reizigers met 's lands sloep van boord afgehaald.

Den 4 is des heeren Conrad's gevolg naar Cairo vertrokken en daarna door den heer R. aan Z. H. voorgesteld [illegible]

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Agenten.
Februarij	15	Nederlandsch	schip	Paul Johan	D. Hulsinga	Hamburg	10 Oct.	de Weerdt Ruyl en co.
»	16	Nederl. Indisch	schoen.	Almas	Lim Anjan	Muntok	11 Febr.	Gezagvoerder
»	—	Hanos	schip	Amisia	F. Arends	Bankock	29 Jan.	Metzendorff Wilmans en co.
»	17	Nederlandsch	bark	Provincie Drenthe	Bekkering	Amsterdam		v. d. Burg Vriesendorp & co
»	—	»	»	Calipso		Trieste		B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Hercules.	Detering.	Amsterdam.		»
»	—	Engelsch	schip	Excelsior		Melbourn		Pitcairn Syme en co.
»	—	»	bark	Eblana		»		Hunter Houghton en co.
»	—	Nederl. Indisch	»	Atiat Tulbarie		Padang		D. N. Buys en co.
»	—	» »	brik	So-ootdin		Lampongs		B. J. Jacobs.
»	—	» »	»	Resgel Hair		Bandjermassing.		»
»	18	» »	stooms.	Banda	A. G. Bosch	Soerabaya		W. Cores de Vries.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	15	Fransch.	bark	St Louis	Bernier	Nantes via Soerabaya.
»	—	Hamburgsch.	schoen	Hom	Steinboek	Valparaiso.
»	16	Nederlandsch	bark	Lewe van Nyenstein	B. H. Borchers	Nederland.
»	—	Nederl. Indisch	»	So-oot Algair	Sech Alie Bargebe	Samar en Soerabaya.
»	17	Nederlandsch	schip	Nederland	P. Huidekoper	Samarang.
»	—	Engelsch	»	Rajah of Sarawak	S. Giles	Hongkong.
»	18	Nederlandsch	bark	Zwarte Zwaan	Stekel	Pekalongan.
»	—	»	»	Cornelia	Jaski	Samar. en Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Resident van Son *	Kramer		B. Kopersmit en co.
»	»	Ouderkerk a/d Amstel *	Kramer	Rotterdam	»
»	»	Ida Elisabeth *	H. Kramer	China	»
»	»	Hendrika Bartina	de Boer.		»
»	bark	Twee Jeanes	Noordziek		»
»	bark	Magdalena *	Greefkens	Singapore.	Haager en Schuurman.
»	»	Adele	Jaski	Soerabaya	»
»	bark	Drie Vrienden	L. P. Andersson.	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	bark	Noordster *	J. Luteyn	Nederland	»
»	»	Telegraph *	B. C. Rolufs	Padang	»
»	»	Schouwen *	Kroll		»
»	schip	Yssel	A. Visser		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	schoen.	Mariane *	R. S. Tjebbes		»
»	bark	Besoekie *	J. H. Lammerts v. Bueren.		Reynst en Vinju.
»	bark	Hendrina *	C. M. Pompe	Nederland	Landberg, Besnet de Bie & co.
»	»	Factory *	S. Jansen	Soerabaya	»
»	»	Duiveland *	Vierama		G. Suermondt en co.
»	schip	Admiraal van Kinsbergen	Beuman		Gezagvoerder
»	schip	Soerabaya	M. A. Swarts		»
»	bark	Guurtje en Maria *	T. J. Bourseweels		de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Christiaan Huygens *	J. Mulder	Samarang en Soerabaya	»
»	»	Paal Johan	Hulsinga.		»
»	»	Margaretha Johanna *	J. B. Roluffs		Paine, Stricker en co.
Nederl. Indisch	»	Salma *	Said Alhabassij.	Soerabaya.	D. N. Buys en co.
» »	»	Rachmanie *	Said Aboebakar		»
» »	»	Cheribon Packet *	W. F. Messingham	Soerabaya.	»
» »	brik	Jenoer	Said Moh. bin Alie		»
» »	schoen	Moostarie *	Said Hoesin	Soerabaya.	»
» »	brik	Noorfol	Sech Bagoen	Lampongs	B. J. Jacobs.
» »	»	Alistool Rachman *	Sech Bafadel	Soerabaya	»
» »	bark	Al Osmanie *	Said Segaf		»
» »	»	Sara Eleonara *	D. Schuimer	Samarang	[illegible]
[illegible]	bark	Loch Lomond *	W. [illegible]	Singapore	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Weraff.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Amerikaansch	schip	[illegible] *	[illegible]	Boston	Paine, Stricker en co.
[illegible]	schoen.	[illegible]	J. Gregory		
Zweedsch	schip	Triton *	Orling	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
Peru	schip	Inca *	Pederien		Paine, Stricker en co.
Brem	schip	Johanna Wilhelmine *	K. Rgeter		Busing, Schröder en co.
»	bark	Betty	G. F. Bellstedt		E. Moorman en co.
Hamburgsch	»	Amisia	T. Arends		Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Febr	6	Ned.	bark Adriana Petronella	A. Broex	Batavia.
»	—	Frans.	schip Suez	F. Erland	»
»	—	Ned.	bark Maria Agnes	de Bos.	»
»	7	Old.	schip Armin	A. Rozenthal.	»
»	—	Hamb.	bark Boreas	P. Jepsen	»
»	8	N. I.	» Naga Laut	T. Wentholt.	Cheribon.
»	9	»	brik Lina	Ko Lambay	Riouw.
»	11	»	schoener Apie Mass	Tan Imsoey	Muntok.
»	—	»	stooms. Palembang	Roozeboom	Batavia.
»	—	Ned.	bark Zuid Beveland	H. Boers	»

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	6	N. I.	bark Ellen	J. Winter.	Batavia.
»	—	Z. W.	schip prins Carl	J. Tarias	Zweden.
»	11	N. I.	schoener Bintang Toedjoe	I. W. Steevens	Padang.
»	12	Ned.	schip Jannetje	A. Lupcke	Batavia.

In lading liggende schepen te Samarang.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Bintang Arab	S. van Hulstyn	Singapore.	Gezagvoerder.
» »	»	Marianna Antheinette	J. G. Lebert	Batavia.	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch	»	van Bosse	W. E. Hegeman	China	Dorrepaal en co.
Fransch.	schip	Estèle et Reine	E. L. de la Capelle	Frankryk.	C. Damnitz en co.
Nederlandsch	bark	Triton	H. Olie	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	»	Zeeanstroom	van Stryen	Nederland	Dorrepaal en co.
Amerikaansch	»	Witch	S. Holtman		
Nederlandsch	»	Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffry	Nederland.	Mc Neill en co.
»	»	Marie Hillegonda	F. Prater.	China.	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch	»	Tiangtaij	Lim Tikhie.	Soerabaya	Gezagvoerder.
Nederl. Indisch	schoen.	Hap-Eng	Tan Kio		»
Nederl. Indisch	»	Maria Catharina	C. Brodie		»
Zweedsch	bark	Magda	E. G. Osterberg	Stockholm	Dorrepaal en co.
Hamburgsch	brik	Carel van Grafe	J. H. Körner.	China	C. Damnitz en co.
Fransch.	schip	Suez	F. Erland	Padang	Dorrepaal en co.
Nederlandsch	bark	Maria Agnes	H. C. de Bos	Nantes	C. Damnitz en co.
»	»	Adriana Petronella	A. A. Broex	Nederland via Soerabaya	Dorrepaal en co.
Oldenburgsch	schip	Armin	A. Rosenthal	»	C. Damnitz en co.
Hamburgsch	bark	Boreas	P. Jebsen	Cowes	Wermuth en co
Nederl. Indisch	»	Naga Laut	T. A. P. Wentholt	China	B. Kopersmit en co.
» »	brik	Lina	Ko Lambay		Gezagvoerder.
» »	schoen.	Apie Maas.	Tan Imsoey		[illegible]
Nederlandsch	bark	Zuid Beveland	H. C. B. Boers		[illegible]

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Febr.	6	N. I.	bark Banka	G. Schmit	Samarang
»	7	»	schoener Salim	Sech Segaf	»
»	—	»	bark Goansien	Go Tingbo	Riouw
»	—	Fr.	schip Le Chandernagor	L. J. Titus	Batavia.
»	—	»	bark Suzanna	C. Boucand	»
»	10	Hamb.	brik Gemini	J. Hauschildt.	Hongkong.
»	—	Ned.	bark Rebenhaupt	J. J. S. Ruhl.	Batavia.
»	[illegible]	[illegible]	» Vlaardingen	[illegible] Dusseldorp.	[illegible]

Vertrokken [illegible] *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr.	5	N. I.	bark [illegible]	Kenna	[illegible]
»	7	Ned.	[illegible] Falck	v. Duyvenboden	Nederland.
»	—	[illegible]	[illegible] Oceaan	Leonhardt	[illegible]
»	—	[illegible]	schip Feidool Mobarak	Hemdja Noorsen	[illegible]
»	—	»	bark Fathul Joesoor	Sech Beqezeer.	Banjermass.
»	9	Ned.	» Albatros	Haasnoot	Nederland.
»	—	N. I.	» Adenan	Hadjie Yassin	[illegible]

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jeannette	Verhoeven	Hongkong	Fraser Eaton en co.
Engelsch	Emma	Griffin	Bombay (Eiland)	Adam en co.
Nederlandsch	Tasmania	B. J. Jonker	Amsterdam	[illegible]
	Witte Cornelis soon de Witt	Kruijmel.	»	Regl. Conrad [illegible]
Nederl. Indisch	Alnair	Sech Said	Grissee	[illegible]
» »	Resgil Gair	Sech Alan	»	[illegible]
Fransch	Ardent	A. Rabolte	Nantes	[illegible]

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA
van den 13 tot en met den 16 Februarij 1857.

Met het Ned schip *Agneta*, kapt. *W. N. Crap Hellingman*, met de ontsteg. gecondemneerde *A. Serne*, de gegageerde sergeants *D. J. Abbink*, en *A. Ebben*, tien gepasp. en 8 gegageerde militairen, *Hoekstra*, baas timmerman van het verongelukte schip *Mercurius*, naar *Nederland*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 11 tot en met den 16 Februarij 1857.

AANVOER.

Van de Molukkes, Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper. agt. Cores de Vries.

Lading voor Macasser.

6 paarden. *Order.*
1 kt. diversen. *Adam en co.*
1 kt. gouv. goederen. *Gouvernement.*
32 pic. was. *Sech Achamat Talip.*
f 2700.— rec. *Pandel en Stiehaus.*
10 bn. garen. *Busing Schröder en co.*

Lading van Ambon.

26 coll. kajoepoetie olie. *Sech Awal Temimie.*
48 ks. kajoepoetie olie. *Metzendorff Wilmans en co.*
22 ks. koopmanschappen. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. kunst-bloemen. ....
1 pak boeken. 1 keld. specerij-olie. *Godefroij.*

Lading van Ternate.

8 ks. .... *Veeta.*
9 ks. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Lading van Banda.

1 ketting. *Gouvernement.*

Lading van Timor.

10[illegible]/100 pic. was. *Order.*

Lading van Soerabaya.

3 ks. manufact. 23 do. bat. goederen. 2 do. sarongs. 2 do. damars. *Moormann en co.*
160/m. sigaren. 2 ks. zijde plangies. *Tan Yongbo.*
6 ks. kleedjes. 60 pic. aard-olie. *Order.*
96 roll. touw. *Boghan.*
2 vn. provisien. *Gumprich en Straus.*
3 ks. coralen. *Busing Schröder en co.*
3 ks. brochenstof. *Pandel en Stiehaus.*
2 ks. borduurwol. *v. Leeuwen en co.*
2 ks. hoofddoeken. *Said aloewie Satrie.*
22 pic. amandelen. *Arathoon.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Amsterdam per ned. schip [illegible], gez. Jaskie, agt. Haeger en Schuurman.

291 ks. manufact. 12 do. papier. 10 vs. spijkers. 801 coll. gouv. goederen. 50/m steenen. *N. H. M.*
80 pakk. papier. *Agenten.*
10 ks. manufacturen. *Adam en co.*
10 ks. manufacturen. *G. Suermondt en co.*
12 ks. manufacturen. *Kopersmit en co.*
50 ks. wijn. *Daum.*
1 kt. zilverwerk. *[illegible]*
25 ks. wijn. 6 do. muursteenen. *voor Soerabaya.*

Van Singapore per eng. schip *Weuff*, gez. [illegible]

Hadjie Moh. Amin.

10067 ps. chin. vloersteenen. 13[illegible] pic. was. 120 pakk. chin. papier
6 ks. medicijnen. 4 pakk. staal. do. gendjes. *voor Samarang.*
1 kt. manufact. 9 zakk. was. [illegible] *Said Dasan.*

Van Riouw en Singapore per ned. ind. schip *Moestarie*, gez. Said Moh. bin Hoesien.

300[illegible]/100 pic. gambier. 6 do. was. *Oeij Teng.*

Van de Lampongs per praauw *Tjempieng*, gez. Pa Ismail

180 pic. gomelastiek. 10 do. dammer. 32 do. zw. peper.

Van de Lampongs per praauw. *Lantja*, gez. Djamal

83 pic. gomelastiek. 126 do. dammer.

Van Nederland per ned. schip *Christiaan Huygens*, gez. J. Mulder agt. de Weerdt Ruyl en co.

100 vs. koperw. 172/4 pyp. en 2 fust. genev. 20850 ps. tegelsteenen. 12 ks. brandspuit. 4 kruik. huid. vergif. 1 bs. kat. zaad. *N. H. M.*
100 coll. gouv. goederen. 74 mand. kruik. 1 bs. kurken. *Gouv.*
12 ks. spiegels. en passementw. 4 do. div. 110 coll. prov. 8 do. div. 6 do. ijzerw. 200 vs. spijkers. *Pandel en Stiehaus.*
34 ks. wijn. 1 vs. glaswerk. *Dummler en co.*
23 ks. diversen. 2 do. coll. goed. 324 do. koopm. 100 do. wijn. *Gumprich Straus en co.*
7 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 ks. diversen. *Landberg Bauset de Bie en co.*
50 ks. champ. 14 do. meubel. 2 do. ijzerw. 6 do. wasdoek. *van Leeuwen en co.*
13 ks. wijn. *Suermondt en co.*
10 ks. provisien. *van Riet en ter Gouw.*
48 ks. wijn. 1 do. diversen. *van der Burg Vriesendorp en co.*
2 ks. manufacturen. *van Ommeren Rueb en co.*
10075 vs. boter. *Suermondt en co.*
[illegible] ks. glaswerk. 400 vs. boter. *Order.*

Lading voor Samarang.

4 kt. diversen. [illegible] 75 vs. boter. 18 ks. koopm. 1 do. diversen. 12,50 do. [illegible] diversen. 80 bn. ijzer. 14 ks. diversen. 36 do. wijn. 12 [illegible] 20 mand. water. 60 ks. manufacturen. 1 ks. monters. 1 ks. [illegible] en ks. diversen. 105 do. en bl. diversen.

Lading voor Soerabaija.

19 mand. en 1 ks. diversen. 1 pak. div. 14 ks. glaswerk. 50 vs. boter. 1 ks. glaswerk. 1 do. zuur. 7 do. manufact. 11 do. koopm. 1 do. [illegible] 6 [illegible] touww. 11 ks. diversen. 1 do. [illegible]

Van Padang en Bencoelen ned. ind. stoomb. *Palembang*, gez. Roosboom agt. Cores de Vries.

4 ks. opium. *McEwen en co*

Van Melbourn per ned. schip *[illegible]*, gez. Zeelt agt. Haeger en Schuurman.

2 ks. goud. *Maclaine Watson en co.*

Van Buenos Ajres per ned. schip *Zwarte Zwaan*, [illegible]. agt. Dummler en co.

200 ton. [illegible] *Agenten.*

Van Amsterdam per ned. schip *Margaretha Johanna*, gez. Reinh. agt. Paine Stricker en co.

14 pijpen bier. 125 ks. kaas. 1 do. [illegible] *Agenten.*

UITVOER

Naar Valparaiso per Am. schip *Edith Rose*, gez. Crowel. agt. Paine Stricker en co.

7749 pic. rijst. 352 pakk. en 25 bn. touwwerk. *Agenten.*

Naar Gothenburg per Zw. schip *Hindoo*, gez. Rundberg. agt. Paine Stricker en co.

405 pic. koffij. 442 do. rijst. 1250 do. suiker. 140 do. zw. peper. (40 ks. cassia. uit entrep.) 115/4 — 70/2 legg. arak. *Agenten.*

Naar Amoij per Hamb. schip *Albte*, gez. Wencke. agt. Bahre en Kinder.

3105 pic. rijst. *Lim Seng.*
108 pic. rijst. 25 ks. cognac. *Agenten.*

Naar Hamburg per Zw. schip *Eclipse*, gez. Brandt. agt. Busing Schröder en co.

4982 pic. rijst. 72 do. rotting. 208 do. tamarinde. 162 do. gom dammer. 57 pic. gomelastiek. 22½ do. notenmuscaat. 8 do. foelie. 356 ℔ cochenille. 304 do. zacatille. 50 legg. arak. 19 krandj. kajoepoetie olie. 13 ks. inl. provisien. 18 ks. kramerijen. 3 do. planten. *Andreas en co.*

Naar Singapore per Eng. schip *IJarmouth*, gez. Barnett. agt. Nahapiet.

60 legg. arak. 25 oxh. azijn. 20/4 pijp. azijn. 50 doz. brandy. *Adam en co.*
3 vn. azijn. *Joakim.*
14 pic. kapoer-bamboe. *Gasper en co.*
1050 keld. genever. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
2 ks. draad werk. uit entrep. *Andreas en co.*
1323 pic. steenkolen. *Maclaine Watson en co.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip *Zuid Beveland*, gez. Boers. agt. G. Suermondt en co.

10 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
26 ps. houwitsers en kanonnen. *Gouvernement.*
120 ks. aardewerk. *v. d. Burg Vriesendorp en co.*
23 ks. aardewerk. *Order.*
112 vn. bier. 2 coll. lampen. 158 ks. ...... *v. Maanen en co.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 17 Januarij 1857 no. 5.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Vriendentrouw*, gez. Grevelinck. agt. Kopersmit en co.

Aan boord gebleven lading.

100/m. metselsteenen. *N. H. M.*
60 kn. koper. *Adam en co.*
1 rijtuig. 1 ijzeren ledikant. 5 ks. meubelen. *Order.*
6 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 vs. boter. *Gezagv.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya bestemb. Java-Bode dd. 14 Januarij 1857 no. 4.

Naar Londen per Zw. schip *Eleonore*, gez. Treijscluis agt. Pitcairn Syme en co.

3510 pic. rijst. 50 do. rotting. 270 ps. buffel huiden. 2 vs. arak *Agenten.*

Naar Londen per Eng. schip *Margaret West*, gez. Sinclair agt. Martin Dyce en co.

6070 pic. rijst. 100 do. rotting. 75 do. sap. hout. 130 do. gezn. buffelhuiden. 889 do. zwart peper. 4025/2 koehuiden. 10 tonn. ijzer ballast. 575 fl. kaijoepoetieolie. 4 vn. provisien. uit entrep. [illegible]
1 ks. chin. goederen. [illegible] en co.
3 vn. bier. 1 mand. aardewerk. 1 pak. handsp. aan boord gebleven lading.

Naar Nederland per Zw. schip *Soerige*, gez. Ruden agt. Metzendorff Wilmans en co.

65 leggers. arak. 7250 pic. suiker. 20 do. rotting. 626 ps. buffelhuiden. 20 do. koehuiden. *Agenten.*

Naar Soerabaija ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper agt. Cores de Vries.

1 ks. regaal. 5 pakk. boeken. *Maclaine Watson en co.*
8 ks. manufact. uit entrep. 2 oxh. en 8/4 vs. tinnerifwijn. 7 ks. parapluien. *Martin Dyce en co.*
170/m man. sigaren. uit entrep. *McEwen en co.*
1 rijst molen. 3 ks. kleinighed. *John Pryce en co.*
10 vn. meel. *Plump en co.*
10 ks. zeildoek. 3 do. cerldoek. 2 vn. cement. en ijzerw. gedeellete van een stoomketels. *Cores de Vries.*

Naar Balee Badong via Banjermassing per Bal. schoen *Doris*, gez. Petersen agt. McEwen en co.

f 1150 zilv. specie. aan boord gebleven lading.
12 ks. opium. uit. entrep. *Pitcairn Syme en co.*
2 ks. boeken. en schrijfbeh. *van Haren Noman en Kolff.*

Naar Nederland per ned. schip *Agneta*, gez. Crap Hellingman agt. Kopersmit en co.

299[illegible]/1000 pic. thee, *N. H. M.*
675 pic. rijst. *Agenten.*
810 pic rijst. *John Pryce en co.*
6647 pic. rijst. 1131 do. suiker. 79[illegible]/100 do. sago. uit. entrep. 15 do. arrowrood. 95 do. gom dammer. 63 do. rotting. 28 do. verwhout. 282 ps. koehuiden. 459 do. buffelhuiden. 82 leggers. arak. *de Weerdt Ruyl en co.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip *Laurentius en Emilie*, gez. Knappert agt. Kopersmit en co.

3 ks. manufact. 16 coll. do. *de Weerdt Ruyl en co.*
3 ks. diversen. *Beth.*
1 rol patje. *Jacometti.*
84 kn. manufact. *Moormann en co.*
140 bn. zakken. *N. H. M.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland zie verder lading voor Samarang en Soerabaya bestemd Java Bode dd. 4 Februarij 1857 no. 10.

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Johannes Marinus*, gez. Verburgt agt. Kopersmit en co.

1000 pic. koffij. 400 do. tin. 430 do. rotting *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Delft*. gez. Geelkerken agt. G. Suermondt en co.

8 ks. wijn. 20 do. bessensap. 2 do. schilderijen. 160 do. bier 3 do. manufact. 1 vt. chin. preparaat 100 vs. boter. 1 kt. manufact. 6 vs. boter. 1 kt. diversen. 3 vn. koopmanschapp. 20 ks. wijn en dranken. 2 mand. champagne. 35 ks. provisien. 20 do. wijn en likeur. 100 vs. boter. *Order.*
1 vt. chin. preparaat. 200/m. steenen. 351 coll. manufact. *N. H. M.* Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland.

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins agt. Maclaine Watson en co.

40/4 legg. arak. (60 coll. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
17 legg. arak. *Agenten.*
63½ pic. koffij. (½ pijp. brandij 5 ks. diversen. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. slendangs uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
13 ks. vogelnetjes. 15 do, cochenille 1 do. zacatille 2 do. nitschot 2 paarden. *Agenten.*
2 paarden. *G. Suermondt en co.*
f 4500 zilv. specie. *Sech Said Basandro.*
10 st. gewigten. 159 stav. en 1 bos ijzerw. 500 goeniezakk. 43 pakk. stroozakk. 4 do. stroo lappen. 92 coll. div. gouv. goederen. en eenige marine do. *Gouvernement.*
1 kt. roodewijn. 8 vs. boter. 5 ks. kazen. 1 do. div. provisien. 3 do. bier. 1 pak tricot. *Tio Tjinghian.*
3 vn. bier. 3 ks. do. 3 do. cognac.
3 ks. chitzen. *Said moh. Segaf.*
10 ks. div. goederen. 2 do. diversen 10 vs. boter. 24 pic. indigo *John Pryce en co.*
4 bn. garen 20 ks. madapollams. ......
eenige scheeps behoeften. *Gouvernement.*
2 vs. boter 1 keld. genever. 1 kt. kaas. *D. N. Buijs en co.*
320 ps. sp. matten. *f* 2425 ps. zilv. specie *Hadjie Aboen.*
500 ps. sp. matten. *Intje Oemar Bezar.*
f 2,200 zilv. specie. 100 sp. matten. *Sech moh. Bahamid.*
1 paard. *Martin Dyce en co.*

Naar Borneo Westkust per ned. ind. stooms. *Soerabaya*, gez. van de Pol agt. Cores de Vries.

6 kist. likeur. 4 do. bitter. 7 do. rhijnwijn. 4 do. provisien. 10 mad. min. water. 1 kist. ketels. 1 do. diversen. 10 vs. boter. 1 do. arak 2 ks. spiegels. (31 ks. bier. 10 do. brandij 32 vn. haantjesbier. 30 mand bier. 16 ks. wijn. 10 vs. cognac. 125 keld. genever. uit Entrep. *van der Meulen & co.*
1 kt. cognac. uit entrep. *John Pryce en co.*
10 vn. bier. uit entrep. *Jacometti en co.*
1 kt. boeken kleinigheden uit entrep. *Vaupel en co.*
1 kt. spiegels. 1 speeldoos. 2 waschtafels. 1 kt. hagel *Leon.*
2 vs. buskruid. 4 kogels. 3 kartetsen 2 handspaken. 1 kistje. eenige marine goederen *Gouvernement.*
2 vs. meel. 5 do. bier. 20 do. boter. 1 do. azijn. 1 kt. 1/m. sigaren, en schrijfbehoeften. *van Gent en co.*
9 coll. gouv. goederen. 10 ps. gewigten. *Gouvernement.*
55 keld. genever. *Reynst en Vinju.*
1 kt. bitter. 2 do. champane. 3 do. rhijnwijn. 5 do. bier 1 do. roodewijn. *John Pryce en co.*
18 vn. haantjes bier. 4 ks. vatwijn. 5 do. madera. 4 do. portwijn. 3 mand. min. water. 4 doz. rhijnwijn. 5 ks. meel. 3 vn. azijn. 2 bn. koffij. 4 zakk. hagels. 100 blikk. groentens. 12 sigarenkokers 1 gros. speelkaarten. 5 ks. rozijnen. 12 ks. eau de cologne. 4 doz. odeurs. 1 do. toilet azijn. 1 do. pommade. 6 blikk. koek. 6 do. pilienne. 6 do. truffels. 4 doz. vleesch. 27 do. sardijntjes. 36 do. [illegible] 4 doz. blikket. 2 do. [illegible] sausen. 3 doz. vrucht. op water. 2 do. do. op brandij. 1 do. [illegible] water. 4 wasch stellen. 6 mand. soija. 8 pr. [illegible] 11 [illegible] jongs. 11 kantoorlampen. 2 ks. speelgoed. 9½ doz. kramerijen. 1½ do. stokk. en zweepen. 1 do. kurken trekkers. 5 do. pleetw. 2 do. borstels. 3 stell. trommeltjes. 1 do. [illegible] 22 doz. glazen. 2 do. lavender. 2 do. glasw. 6 blikk. lamp olie. 24 do. appl. en peren. 1 tromm. chocolaad. 41 potj. en 1 doz. provisien. 9 blikk. vruchten. 12 do. groentens. 16 vs. rolpens. 9 kaas [illegible] doz. saucijssen. ½ do. pekelworst. 12 doos perdrissons. 12 blikk. [illegible] 10 koffij molen. 1 doz. lepels en vorken. 3 pompen. 4 zakk. erwten. 1 doz. kajoe poetie olie. 12 blikk champignons. 6 do. lengvisch. 12 do. [illegible] 5 ks. vermicelie. 6 mand suiker. 2 doz. rhijnwijn. 1 do present glazen. 6 pr. flacons 1 doz essence 2 do. glazen. 18 blikk. beschuit. 22 ks. zeep. 3 blikk. [illegible] eetservies. 1 doz. slaolie. 1 do. bessensap. 1 do. framb. sap. 1 do. mosterd. 2/m. kurken. 9 gendies. 6 blikk. [illegible] vijgen. 1 rolp. lepel. 2 lepels. 3 fl. pruimen. 3 do. gedr. peren. 3 do. appelen. 4 blikk. macaronie 2 fl. krenten. 6 bl. st. nicolaas. gebak. 6 do. provisien. 1 stel lepel en vorken. 1 suikertang. 1 mosterd lepel. 2 doz. lepeltjes. 1 do. siropen. 2 ks. likeur. 2 do. champagne. 2 do. lijnolie. 1 do. spiegels 1 do. schilderijen. 2 hoeden. 1 kt. saucijssen. 4 do. siropen. *de Haan.*
64 coll. gouv. 2 geld. kisten. 10 pannen. *Gouv.*
1 kt. regaal. *van der Meulen en co.*
1 vt. vleesch uit entrep. *Cores de Vries.*
1 rijpaard. *de Haan.*

Naar Cheribon en Pamanoekan per ned. ind. schip *Almanseor*, gez. Said alie bin Djin.

2 ps. machinnerien. *Paine. Stricker en co.*
2 bn. chitzen 2 do spreijen. 1 do. chitzen 1 kt. hoofdbanden 1 do. diversen. 3 zakk. kruidnagelen. *Said Abdul Rachman Habasij.*
7 ks. provisien. 1 do. garen, *Brown.*
1 kt. provisien. *Gumprich en Straus.*
2 ks. kramerijen. 1 bl. spreijen. *Sech awab bin Jaffe.*
2 ks. mousselinen. *Said aloewie [illegible]*
9 ks. meubelen. 2 do. diversen. *van Ommeren Rueb en co.*
3 ks. wijn. 1 do. vruchten. 1 do. provis. 2 pall. azijn. *Vaupel en co.*
44 ks. wijn. 1 do. casterolie. 1 do. bitter. *Brown.*
1 kt. lampen. *Vaupel en co.*
23 kt. koopmanschapp. 16 pic. was. *Said aloewie Satrie.*
4 ks. glasw. 6 do. likeuren. 1 do. spijkers. 12 vs. verf. 6 ks. kaarsen. *Bahre en Kinder.*
10 mand. aardw. 5 ks. gedr. katoen. 3 bl. do. do. *Bend.*
11 kn. koopmanschapp. 1 bl. woll. dekens. 1 st. messen. 1 bl. spreijen. *Sech said Bajoendien.*

Lading voor Pamanoekan.

7 ps. machin. 1 pak. schroev. *Machmoed.*
3 vn. zwd. meel. 10 pic. djarak. olie. 5 do. ...... *August en Kinder.*
10 vs. boter. *Machmoed.*
1 ks. gordijngoed. 1 do. glasw. 1 do. cognac. 1 do. muscaatwijn. 1 blik. meel. 1 mand. glaswerk. *Brown.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.